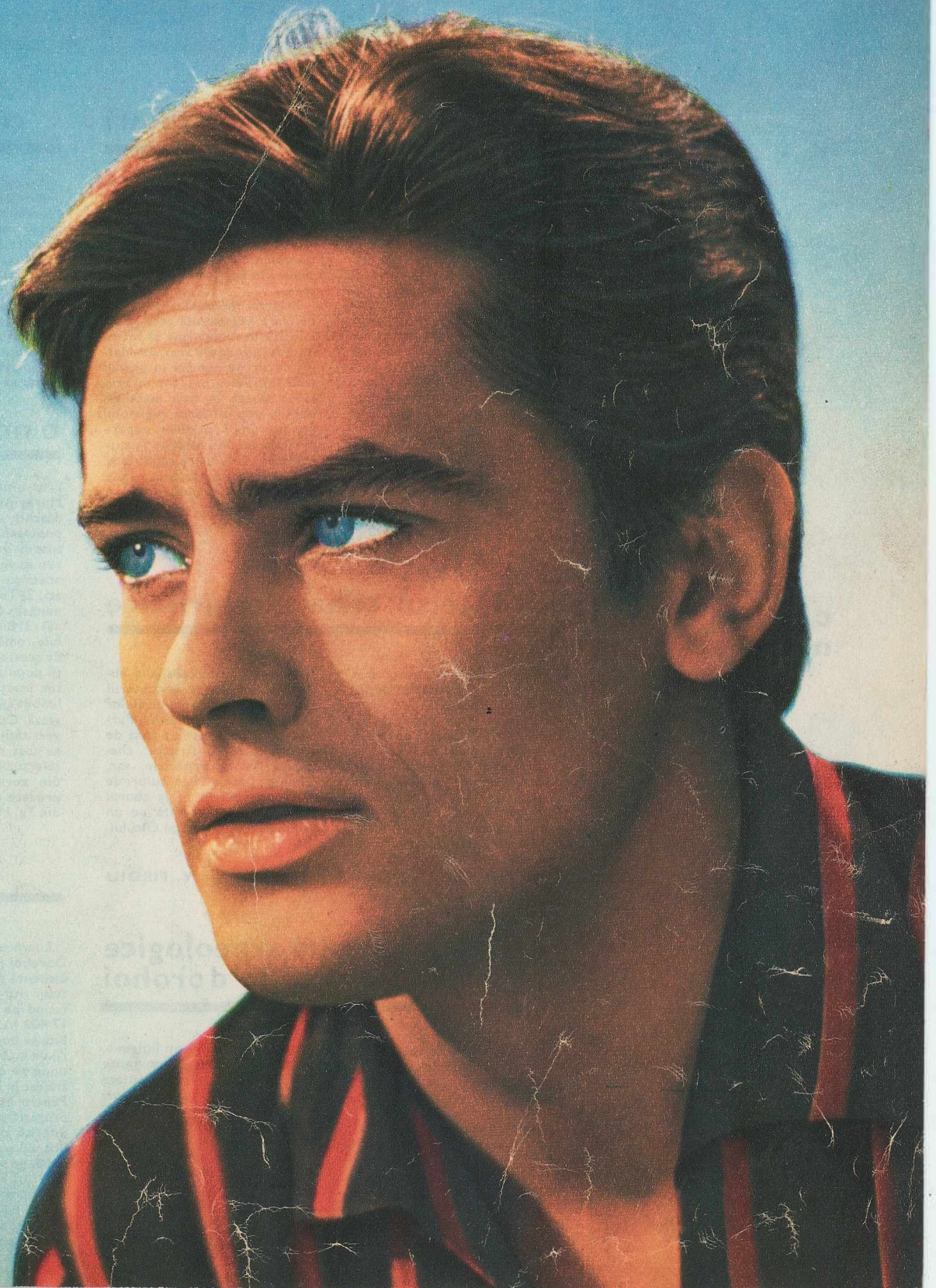

ANUL XV NR. 43 (595) — 22 octombrie 1966

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Flacăra

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deve

curier

ZIUA FORTELOR ARMATE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

În fiecare an, la 25 octombrie, poporul nostru sărbătorește Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, continuatoare ale glorioaselor tradiții de luptă ale poporului român, apărătoare de nădejde a muncii noastre pașnice, a independenței și suveranității de stat a României socialiste.

expoziție de oțeluri

În sala de expoziții a Consiliului inginerilor și tehnicienilor din Hunedoara sînt prezentate aproape 200 mostre de mărci de oțeluri realizate la combinatul siderurgic (sub formă de lingouri, blumuri) și peste 240 tipo-dimensiuni laminare. Se pot vedea oțeluri pentru sape de foraj la mare adîncime, pentru rulmenți, pentru axe sau corpuri de motoare, oțeluri aliate, oțeluri carbon de înaltă puritate, care rezistă la eforturi mecanice sporite, la temperaturi ridicate și acțiuni chimice puternice.

Aceste produse, realizate la combinatul hunedorean, sînt rodul activității de concepție și cercetare științifică, direct legate de producție. Punîndu-se în practică una din importanțele prevederi ale Directivelor celui

de-al IX-lea Congres al P.C.R. aici s-a creat un nucleu stabil de ingineri, tehnicieni și maștri, care au devenit colaboratori ai Institutului de cercetări metalurgice din București sau activează în serviciul de cercetări uzinal.

Printre metodele științifice de mare importanță economică folosite în metalurgie și introduse la cuptoarele Siemens-Martin de aici se numără în primul rînd însuflarea oxigenului prin lance direct în baia metalică, pentru intensificarea regimului termic. După primele experimentări ale noii metode la cuptorul nr. 8 de mare capacitate, productivitatea acestuia a crescut cu 10-12 la sută.

I. STRĂUT

elicopterul și bazele turistice

A început recent construirea unei cabane turistice în Munții Coziei, pe Valea Oltului. Cabana are o capacitate restrînsă, de numai 30 de locuri, un bufet și o sală de club. Ea va fi pusă la dispoziția drumeților încă în luna decembrie a acestui an. Situată la 1 670 m altitudine, noua bază turistică nu are drumuri de acces pentru vehicule. În această situație, întreprinderea economică regională balneară «Călimănești-Căciulata»,

care construiește cabana, a hotărît să folosească elicopterul pentru transportul materialelor pînă spre culmile muntelui. Purtînd cîte o jumătate de tonă de materiale de construcții: cherestea, lăzi cu materiale, var, cărămizi, bare de fier, suluri de tablă, elicopterul își ia zborul de la baza improvizată pe un mic platou de pe malul Oltului.

V. FIROIU

descoperiri arheologice la dorohoi

În apropierea satului Strachina, comuna Șendriceni-Dorohoi, s-au observat la o săpătură întimplătoare fragmente de silex.

Întreprinzîndu-se cercetări, s-au descoperit alte numeroase obiecte, printre care: vîrfuri de lance, cuțite, răzuitoare, străpungătoare, lucrate dintr-un silex de bună calitate, provenit din prundurile Prutului, majoritatea avînd dimensiuni

mari, între 12 și 14 cm lungime. Împună cu ele au fost găsite și urme faunistice, reprezentate prin măsele și oase de bouri sau zimbri și cai fosili (strămoșul calului de azi). Pe baza acestora se poate stabili că ocupația populației de atunci (care a trăit cu 14 milenii î.e.n.) era vîntoarea.

Romeo CALANCEA

cofraje din material plastic

Întreprinderea de construcții-montaj nr. 3 din Capitală experimentează în prezent o casetă din material plastic ce servește la turnarea planșului Complexului comercial nr. 11 din cartierul Drumul Taberei. Folosirea acestui nou material în tehnologia cofrajelor aduce numeroase avantaje: o decorație ușoară, obținerea unor suprafețe netede, eliminarea tencuielilor, întreținerea și manevrarea ușoară. O dată cu

trecerea la fabricarea pe scară industrială a casetelor din rășini sintetice armate cu fibre de sticlă, durabilitatea lor crește, iar numărul sporit al refolosirilor va duce la obținerea de importante economii. În prezent, experimentările se efectuează cu casete confecționate cu foi de polistiren-soc executate de fabrica «Anticorosivul» București.

Decebal TOCA

o nouă universitate populară

În orașul Reghin (Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară) s-a deschis recent o universitate populară. Patronată de universitatea populară din Tîrgu-Mureș, ea va avea trei cicluri de cunoștințe generale: 1) Lumea, azi; 2) Tineretul și contemporaneitatea (ambele în limba română); 3) Biologia generală (în limbile română și maghiară). Afară de acestea, studenții universității populare din Reghin vor putea învăța, la cursuri speciale, limbile germană, franceză și engleză. Cadrele didactice ale universității populare din Reghin au fost selecționate dintre intelectualii orașului, iar unele din cursurile speciale vor fi predate de conferențieri veniți din Tg. Mureș, Cluj și București.

S-au înscris pînă acum peste 300 de studenți, dintre care mulți muncitori, maștri, elevi din învățămîntul fără frecvență, activiști de stat, funcționari, pensionari etc.

În același timp se va deschide la Reghin (organizată de sindicate) o universitate muncitorească cu trei facultăți, în trei uzine diferite. În uzina I.R.U.M. se vor preda cursuri cu tematica «Industria constructoare de mașini», la întreprinderea Republica — «Știința și tehnica», iar la Combinatul pentru industrializarea lemnului — «Momente din istoria patriei noastre».

Bela BENCZEL

ocrotirea vînatului util

Lucrătorii de la ocolul silvic Dorohoi manifestă o grijă permanentă pentru ocrotirea vînatului util din pădurile care se întind pe o suprafață de peste 17 400 ha. De o atenție deosebită se bucură cele două fazanerii de la Zamostea și Cordăreni, unde pe o suprafață de 950 ha trăiesc în libertate mii de fazani. Pentru hrana lor de iarnă s-au pregătit, pe o suprafață de 15 ha, diferite concentrate: porumb, floarea-soarelui, mei, sorg, cîneapă, gozuri (neghină și resturi de grîu).

Pentru cervidee s-au rezervat 6 ha ogoare cultivate cu trifoi, lucernă și porumb furajer, iar pentru mistreți s-a cul-

tivat un ha cu gullii, în loturi dispersate prin locurile prin care trec aceste animale.

În total au fost rezervate vînatului 24 ha de pe care s-a recoltat hrana necesară perioadei de iarnă. Pentru a asigura accesul animalelor spre cele 75 de hrănituri s-au amenajat peste 4 km de poteci. Pentru cele 120 sărării din preajma hrăniturilor se vor distribui trimestrial 1,5 tone de sare.

Pe de altă parte, la ocolul silvic Dorohoi, ca și la celelalte ocoale din țară, se duce o activitate susținută de combatere a răpitoarelor.

Radu PĂDURARU

coperta noastră

Alain Delon
(vezi pag. 13)

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 83. Telefon 17.60.10 — int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 20 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

CU SATISFACTIE UNANIMĂ

Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la majorarea pensiilor și Proiectul de lege — apărut pe baza acestei Hotărîri — privind acordarea pensiilor de asigurări sociale de stat și a pensiei suplimentare au produs, cum era și firesc, o nemărginită bucurie printre cetățenii patriei noastre. În nenumărate scrisori și declarații ei își exprimă — o dată cu satisfacția pentru conținutul acestor noi măsuri de ridicare a nivelului de trai — sentimentul de profundă recunoștință față de Partidul Comunist Român, conducătorul înțelept al poporului nostru pe drumul luminos al socialismului. Iată mai jos câteva din ecurile sosite la redacție în legătură cu noile hotărîri ale partidului.

un viitor luminos

Am citit cu atenție Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la pensii. M-am bucurat când am văzut că în afară de pensia pentru anii de muncă prestați se acordă și o pensie suplimentară. Contribuind de pe acum cu 2% din salariul meu (ceea ce, evident, nu reprezintă un efort prea mare) la fondul de pensii suplimentare, voi putea beneficia la bătrînețe de pensia suplimentară de 14% din salariul tarifar pe care îl voi avea la data când voi ieși la pensie.

o lege care ne umple de satisfacție

Ziarele din aceste zile mi-au adus o mare bucurie: Proiectul de lege privind acordarea pensiilor de asigurări sociale de stat și a pensiei suplimentare. Este după părerea mea o lege care îmbină în mod armonios interesele oamenilor muncii cu cele ale economiei naționale, fundamentată rațional și care stimulează pe toate planurile pe fiecare salariat. Să iau din numeroasele prevederi una singură, cea care se referă la continuitatea în muncă în aceeași unitate. Sînt un om în vîrstă de 51 de ani și lucrez în aceeași întreprindere de 21 de ani. Dacă voi adăuga la aceștia permanența a încă 11 ani pînă la vîrsta pensionării, iată 32 de ani, care conform prevederilor legii vor cîntări greu în creșterea pensiei, socotind acel spor de 10 la sută acordat după prevederile articolului 13. E o prevedere stimulativă, nu numai pentru mine, dar și pentru acei care, pînă mai ieri, călătoreau dintr-o întreprindere în alta, e un mijloc de educație împotriva unei mentalități învechite, a acelor care aleargă după un trai mai ușor. Pentru că dacă stai să te gîndești puțin, continuitatea în muncă înseamnă experiență, însușirea de multiple cunoștințe tehnice și de organizare, siguranță și seriozitate. Făcînd în aceste zile un calcul simplu, mi-am dat seama cît de multe avantaje ne oferă această lege minunată: procentul de 1% pentru fiecare an lucrat în plus peste vechimea minimă necesară obținerii pensiei integrale pentru limită de vîrstă, pensia suplimentară. Dorința mea este să-mi păstrez capacitatea de a lucra ca să fiu de folos la locul meu de muncă.

Adrian FUNDEANU
maistru principal la C.P.C.S.

încredere deplină

Eu am 46 de ani, lucrez de 22 de ani în cîmpul muncii, deci nu este încă timpul să-mi pun problema pensiei. Mă simt încă tînăr și pot să-mi aduc în continuare contribuția mea la munca întregului popor pentru ridicarea patriei noastre socialiste. Totuși, Hotărîrea mi-a trezit mult interes. Am reținut cu bucurie prevederea cu privire la sporul de vechime și la sporul pentru continuitate în muncă. La data când voi ieși la pensie voi avea 38 de ani de serviciu, deci sporul de vechime mi se va acorda pentru 13 ani. Din cei 22 de ani pe care îi am pînă în prezent în cîmpul muncii,

perspectiva unor ani luminoși

Țelul umanist al politicii partidului nostru, grija permanentă pentru nevoile oamenilor muncii, și-au găsit o puternică expresie și în noul Proiect de lege privind acordarea pensiilor de asigurări sociale de stat și a pensiei suplimentare. O deosebită bucurie mi-a produs faptul că în noul sistem de pensionare unul din criteriile principale îl constituie apropierea pensiilor de salariile tarifare.

Împlinesc în curînd vîrsta de 41 de ani. La 62 de ani, cînd voi ieși la pensie, voi avea 38 de ani de serviciu, deci, în conformitate cu salariul pe care îl am în prezent, pensia mea va depăși 2 000 lei. Pentru fiecare an lucrat în plus peste vechimea minimă necesară obținerii pensiei integrale, se acordă un procent suplimentar de 1 la sută, deci în cazul meu un plus de aproximativ 14 la sută. Împreună cu pensia suplimentară, suma totală va depăși 2 400 de lei.

Soția mea, Lidia Orădeanu, este medic pediatru. Am calculat pensia care îi va reveni după 30 de ani de serviciu: aproximativ 2 000 de lei. Vom beneficia deci împreună de venituri din pensii de peste 4 500 de lei. Elocventă cifră!

Marius ORĂDEANU
inginer proiectant consilier
IPROCHIM — București

Deși sînt încă tînăr (am doar 13 ani de serviciu) mă gîndesc totuși de pe acum și la prevederea Hotărîrii cu privire la sporul pentru continuitate în muncă. Aceasta mă leagă și mai mult de locul meu de producție; de altfel mie nu mi-a plăcut nici pînă acum să umblu cu serviciul dintr-un loc în altul. Dovadă în acest sens sînt cei 13 ani de serviciu pe care i-am prestat numai la depoul C.F.R.-Craiova.

Adrian NEACȘU
ajutor mecanic de locomotivă diesel
depoul C.F.R.-Craiova

un sentiment de adîncă bucurie

Și eu, ca toți oamenii din România socialistă, am primit cu deosebită satisfacție Proiectul de lege privind acordarea pensiilor de asigurări sociale de stat și a pensiei suplimentare. Mărturisesc că eu și alți colegi de-ai mei încercăm un sentiment de aprinsă bucurie. Și iată de ce: citind cu atenție articolele acestui Proiect de lege, făcînd calcule, îți dai din nou seama că în centrul preocupării conducerii de partid și de stat e continua ridicare a nivelului de trai și civilizație. Mărturisesc că prevederile conținute în Proiect au întrecut așteptările noastre.

Aș vrea să subliniez cîteva caracteristici ale noului Proiect de lege. Așezarea mai justă a pensiilor în raport cu caracterul muncii prestate, cu vechimea în întreprindere sau instituții, eliminarea plafonului vor spori și mai mult stimulentele celor care muncesc în toate domeniile de activitate.

Sînt convins că reprezentanții poporului nostru în cel mai mare sfat al țării — Marea Adunare Națională — vor vota din toată inima acest document de covîrșitoare importanță, care a căpătat deja totală adeziune a tuturor oamenilor muncii din patria noastră, fie cîneri, maturi sau vîrstnici.

Ca medic — chemat să apăr sănătatea celor ce muncesc, salut încă o dată din adîncul inimii mele Proiectul de lege, ale cărui prevederi constituie o contribuție de seamă la fericirea, sănătatea și tihna celor ce sporesc frumusețea și bogăția patriei noastre.

Dr. Tiberiu ANASTASIU
medic primar la Spitalul C.F.R. nr. 2
București

pentru vîrsta părului alb

Am fost învățătoare timp de 30 de ani, iar de patru ani sînt pensionară. Cînd am citit în ziar Proiectul de lege privind noul regim al pensiilor, m-am bucurat foarte mult.

Pensia pe care o voi primi de acum înainte va fi de peste 1 050 de lei, deoarece, așa cum reiese din Proiect, mi se va acorda lunar un spor de 15 la sută. Mă gîndesc cu mîndrie că, asemeni mie, miil de alți

cetățeni din generația mea vor beneficia de aceleași prevederi, ceea ce reprezintă încă o confirmare a grijii cu care noi, vîrstnicii sîntem înconjuțați. Sînt convinsă că noua lege va face ca bătrînețea să fie mai lipsită de griji, ca liniștea pe deplin meritată după o viață de muncă, demnitățile vîrstei părului alb să fie asigurate în condiții mai bune. Pentru toate acestea nu pot decît să mulțumesc.

Maria TROFIN
învățătoare pensionară — Ploiești

un spor de 500 lei

Hotărîrea recente Plenei a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, privind majorarea pensiilor, îmbunătățirea legislației pensiilor și instituirea pensiei suplimentare — mă găsește în pragul celui de-al 61-lea an al vieții mele. Noul Proiect de lege, atît de înțelept conceput, care ține seamă de nevoile personale ale cetățeanului și de interesele generale ale societății noastre, mi-a umplut sufletul de o nețărmurită bucurie.

Sînt profesor de liceu în Cluj și în prezent am un salariu tarifar de peste 1 600 de lei. În conformitate cu vechea lege a pensiilor ar fi trebuit să primesc aproximativ 900 de lei, dar în prezent, potrivit noului Proiect de lege și prin înființarea pensiei suplimentare, pensia care îmi va reveni, începînd cu anul viitor, va însuma peste 1 400 de lei. Mai mult, deci, cu 500 de lei în comparație cu vechiul sistem de acordare a pensiilor.

Voi avea, cum se spune în Hotărîrea Comitetului Central, o bătrînețe liniștită și demnă. Îmi exprim întreaga mea bucurie și recunoștință!

Simion FODOREANU
profesor de liceu — Cluj

bătrînețe asigurată

Toată lumea a primit cu interes și mare bucurie Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la noile măsuri menite să îmbunătățească — substanțial — regimul pensiilor.

Bucuria noastră are două motive. În primul rînd, măsurile acestea nu ar fi putut avea loc dacă obiectivele cuprinse în planurile noastre de stat n-ar fi fost îndeplinite an de an cu succes, prin aceasta întărîndu-se puterea economică a patriei. În al doilea rînd, bătrînețea noastră a

tuturora este deplin asigurată.

Nu vreau să calculez cît îmi va fi pensia pentru că... mai am timp. Dar nu pot să nu-mi afirm sentimentul deplină siguranțe pe care mi-l dau noile prevederi. Doresc ca o dată cu aceste gînduri ale mele să-mi afirm încă o dată sentimentul de dragoste fierbinte și de recunoștință pentru partid, călăuzitorul nostru spre fericire și bunăstare.

Maria ALDEA
muncitoare la Țesătoriile de melon
Panduri

me-
men-
to

carte

● **Confluentele literare** ale lui Cornel Regman conturează un spirit critic pătrunzător, bine informat, divers ca aptitudini, cu «răutăți» nu o dată atrăgătoare. Volumul pune în valoare un critic și istoric literar demn a fi urmărit în evoluția lui.

● **Interesant volumul** lui Haralambie Tugui. Intitulat **Poezii** și beneficiind de un cald cuvânt înainte al regretatului Eusebiu Camilar (aici de prezent în librării în anul scurs de la moarte încă parcă nici n-a plecat dintre noi), acest volum fixează o linie lirică mai greu de surprins din lecturi accidentale prin presă.

● **Merită a fi achiziționată și parcurs** volumul lui Ion Biberi despre **Tudor Vianu**. Scris cu grația cunoscută a acestui cauzeur, bogat în date și sugestiv pentru a contura profilul lui Vianu, volumul trasează câteva jaloane de cultură demne de luat în seamă.

● **De la Galilei la Einstein** este titlul unei interesante lucrări semnate de B.G. Kuznețov. Cartea se adresează deopotrivă celor preocupați de problemele filozofiei și științei, cit și cititorilor dornici să-și lărgescă orizontul cunoștințelor (Ed. politică).

● **Cunoscutul regizor german Erwin Piscator** se află prezent în vitrinele librărilor noastre cu o valoroasă carte, **Teatrul politic**, care ne pune la îndemână ideile și activitatea remarcabilului om de teatru. Versiunea românească este prefațată de Radu Beligan (Ed. politică).

● **Volumul Histria, II** continuă publicarea rezultatelor obținute de arheologii noștri la Histria. Ediția apare sub îngrijirea acad. Em. Condurachi.

● **Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport** a scos de sub tipar o carte utilă nu numai celor ce practică sportul: **Obezitatea și combaterea ei**. Autorii: P. Radovici și S. Stănescu.

● **Celebra Viața lui Ion Creangă** a lui G. Călinescu a apărut de curând în colecția «Biblioteca pentru toți» a Editurii pentru Literatură. Ea va cunoaște astfel o nouă răspândire în masele de cititori, scoțând în același timp din circulație sau măcar punând în umbră alte scrieri, mediocre, despre marile povestitori. Apariția cărții în «Biblioteca pentru toți» marchează totodată lărgirea profilului acestei colecții, în care, pe lângă lucrări beletristice, românești și străine, vor apărea și scrieri privind istoria mai generală a culturii umaniste (filozofie, istoria artelor, a literaturii etc.). Prefața și tabelul cronologic semnat de Eugen Simion constituie bune îndrumări în asimilarea acestei opere și a personalității autorului ei.

● **După Noi și soarele**, cum se intitula volumul cu care Radu Cîrnești debuta acum vreo trei ani în colecția «Lucașfăru», cartea de versuri mai nouă a acestuia — **Orgă și iarbă** — pusă nu demult în circulație de Editura pentru Literatură, vine să-i adăunească profilul, să-i releve cititorului alte fațete ale scrisului său.

cinema

● **Umbrela strămoșilor uitați**. Nu ne e teamă să afirmăm că ne aflăm în fața unuia din cele mai frumoase filme care au trecut în ultima vreme pe ecranele noastre, un film în care poezia se descoperă pe ea însăși, încercând să-și apropie o materie sfredelită pătimaș de aparatul cine-

Beata Tyszkiewicz

matografic: lumea de zi cu zi. Regizorul se numește Serghei Paradjanov (filmul a fost realizat la studioul A.P. Dovjenko din Kiev). Interpreți: I. Mikolaiciuk, L. Kadocnicova, T. Bestaeva, S. Bagasvili.

● **Andrzej Wajda**, cineast de frunte al școlii poloneze, este prezent prin cea mai nouă creație a sa, filmul **Cenușă**, realizat după romanul lui Ștefan Zeromski. Istoria Poloniei în perioada războaielor napoleoniene, văzută cu ochii omului contemporan, a fost pentru Wajda nu atât un prilej de a reconstitui monumental o epocă, cât de a urmări destinele tragice ale generației ce și-a legat idealurile patriotice de numele lui Napoleon. În rolurile principale: Daniel Olbrychski, Bożusław Kierc, Piotr Wisochi, Pola Raksa, Beata Tyszkiewicz, Janusz Zakrzewski.

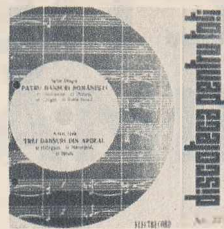
● **Triumful lui Robin Hood**. Aproape că nu mai e nevoie de recomandare. Robin Hood, popularul erou, solicitat deopotrivă de micul și de marele ecran, atrage oricum, chiar și atunci când apare într-o producție concesiv calificată ca submediocră. Regia: Umberto Lenzi. În distribuție: Don Burnett, Gia Scala, Vincenzo Musolino, Germano Longo, Gaia Germani, Dvavic Jurica, Vrakovec Janex (filmul este o coproducție italo-yugoslavă).

● **Mari cinești prezenți pe ecrane**: F. Fellini («Boccaccio '70»), John Ford («Diligența»), M. Cacoyannis («Zorba grecul»).

● **Creații actoricești care rămân**: Rex Harrison («Cleopatra»), Anthony Quinn («Zorba grecul»), Innokentii Smoktunovskii («Hamlet»).

● **Antagonisme** — scurt metraj de desen animat ce poartă semnătura lui Bob Călinescu. Este interesantă dezvăluirea voit deliberată a convenției acului artistic. Păcat că totul se pierde pînă la urmă într-un fals antagonism: afectivitate — cerebralitate.

disc

● Un număr nou (22) al colecției «Discoteca pentru toți» cuprinde «Patru dansuri românești» de Sabin Drăgoi și «Trei dansuri din Ardeal» de Achim Stoia. Frumosele și originalele dansuri populare din regiunile Ardealului și ale Banatului au tentat pe pasionații culegători și valorificatori ai folclorului nostru, simfonistii Sabin Drăgoi și Achim Stoia, frunțași ai muzicii noastre culte, să toarne în tiparele polifonice ale orchestrației simburile lor melodice, obținând noi sonorități și bogății ritmice. Remarcabile sînt «Ciobăneasca» evocînd Mureșul, «Purtata» — Năsăudul, «Cîrligul» — veselia exuberantă a horei bănățene. Ritmurile vîi ale «Hațeganeii» și «Bătuteii» lui Achim Stoia, ca și mișcarea molatică a «Măruntelului», reprezintă o mică suită de dansuri din sudul Transilvaniei, regiunea natală a compozitorului. De subliniat originalitatea instrumentației. Interpretează Orchestra de studio a Radioteleviziunii, dirijată de Ion Drăcea și Orchestra simfonică a Radioteleviziunii dirijată de Emanoil Elenescu (ECC-731).

● **Tot în «Discoteca pentru toți»** (nr. 23) găsim patru miniaturi instrumentale: «Bagatela» de Ion Scărlătescu, «Siciliana și Rigaudon» de Francoeur, «Poupée valsante» de Poldini și «Romanța în la major» de Schumann, toate trei în prelucrarea lui Fritz Kreisler. Solist este violonistul Gheorghe Hamza (acompaniat la pian de Mariana Kabdebo) care reușește să ne transmită cu eleganță și brio, grația și gingășia unor lucrări muzicale care deși «miniaturi» fac parte mai mult din repertoriul de «bis»-uri al concertistilor (ECC-732).

muzică

● **Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat «George Enescu»** prezintă (22 și 23 oct.) unul dintre cele mai interesante programe din anul acesta. Dirijorul Mircea Basarab a reunit câteva lucrări rar auzite sau în primă audiere, din repertoriul contemporan: «Două piese pentru orchestră» de Csiky Boldizsar, «Mama mea glăscă — cinci piese pentru orchestră» de Maurice Ravel, «Metamorfozele simfonice» și «Variațiunile pe o temă de Weber» de Paul Hindemith. Concertul pentru pian și orchestră de Alberto Ginastera va fi interpretat de pianista Hilde Somer din Statele Unite ale Americii.

● **Simfonicele săptămînii** mai cuprind și la Radioteleviziune (Concertul orchestrei simfonice) prime audii din muzica de astăzi. Simfonia a III-a cu cor de compozitorul francez Darius Milhaud și Concertul pentru orchestră de Remus Georgescu (unul dintre tinerii și talenții noștri muzicieni, cu bogată activitate dirijorală). Concertul va fi condus de Emanoil Elenescu. Solistul, tot din Statele Unite ale Americii, este cunoscutul violonist Riccardo Odonoposov (Concertul pentru vioară și orchestră de Mendelssohn-Bartholdy). Dirijorul corului — Aurel Grigoras.

plastică

● **Galeriile de artă (Calea Victoriei 132): Rodica Marinescu** — pictură. Prima expoziție personală a unei artiste înzestrate cu o sensibilitate acută și o vervă coloristică demnă de atenție. 19 uleiuri — un itinerar predominant rustic, cu momente sărbătorești, cu popasuri peisagistice și echivalente folclorice. Tușe viguroase, dispuse într-o geometrie premeditată, reconstituie un fragment de uliță («Arhitectură țărănească») sau compoziții în ritmurii cromatice alerte reinvie pe pînă bucuria unei zile de sărbătoare («Sărbătoare cîmpenească», «Sărbătoare la Humor»). Din euforia cromatică se nasc și acele peisaje nocturne («Noapte cu lună plină», «Noapte în sat»), ireale ca într-un vis, saturate de contraste cromatice. Mai calm și mai convingător tabloul «Conversație», ca și «Vedere la Adîncata». Pictorița expune și opt acuarele, dintre care remarcăm «Pești», «Nuferii», «Anemonele».

● **Velasquez (Ed. Meridiane)**. Cel mai desăvîrșit dintre clasicii spanioli și considerat a fi unul dintre marii pictori ai lumii, Velasquez «cu cele o sută de pinze ale sale a exercitat cea mai puternică

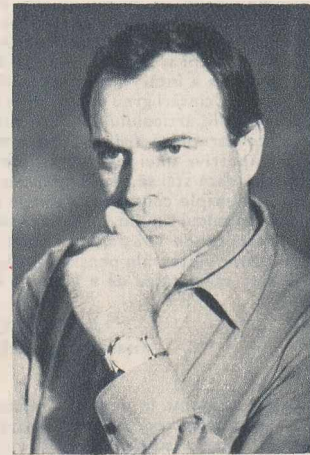
influență aproape asupra tuturor școlilor contemporane». O culegere de texte și o cronologie prefațază albumul în care sînt reproduse 64 de tablouri, printre care multe lucrări celebre, ca: «Venus la oglindă» (de la National Gallery din Londra), «Torcătoarele», «Meninele», «Predarea cetății Breda», capodopere ale picturii universale.

teatru

● **Moartea lui Danton**, piesă de mari proporții a romanticului german Georg Büchner (1813 — 1837), iscînd discuții în legătură cu viziunea scriitorului asupra Revoluției franceze. Reprezentație de amplă construcție scenică, vădește o matură și interesantă concepție regizorală (Liviu Ciulei) și excelente soluții scenografice (Paul Bortnovski). Ne-am fi așteptat însă la mai multă forță artistică în compunerea rolurilor principale, pierdute uneori în masa unei figurații destul de neomogene. În distribuție: Liviu Ciulei, Ileana Predescu, Septimiu Sever, Emeric Schäffer, Virgil Ogășanu, Marcella Petrescu, Ion Caramitru etc.

● **Tinerii actori — studenți ai I.A.T.C. «L. Caragiale»** — ne-au invitat la o seară de teatru românesc: **Muza de la Burdujeni** de C. Negruzzi, **Drumul de fier** și **Millo director** de V. Alecsandri. O seară închinată deci celor 150 de ani de limbă română pe scenă. Amuzantă, **Muza de la Burdujeni** (clasa prof. Dinu Negreanu) ne-a înfățișat un tînăr dotat pentru comedia de vervă: Cristian Popescu (afirmat ca interpret de muzică ușoară) și doi interpreți de compoziții: Victor Ștengaru și Gh. Calboreanu. În **Drumul de fier** (clasa lector C. Moruzan) se impun a fi citați Dumitru Popescu, Irina Mazanitis, Elena Jitcov, Ivone Bertola; o regie spirituală (clasa Sanda Manu) a pus în relief calitățile unor talente în **Millo director**: Dan Ivănescu, Napu Aurelia, Cristina Stamat.

● **Debut dramaturgic** la Teatrul de stat din Valea Jiului prin premiera piesei actorului George Carabin: **Burlacii**, comedioară de situații, uneori agreabile.

Septimiu Sever

regizată de M. Șoma în decorurile lui Aurel Florea. Notabili dintre interpreți: Mariana Cercei, Dumitru Dobrin, N. Nicolae.

Același teatru a mai prezentat cunoscuta comedie de Tudor Mușatescu: **Visul unei nopți de iarnă** (regia Al. Miculescu).

● **Avarul de Molière** la Teatrul de stat din Oradea într-o viziune regizorală inspirată și bogată în sensuri (Dan Alexandrescu). Mai puțin realizat în ceea ce privește atmosfera și personajele — **Moartea unui artist** de Horia Lovinescu (regia O. Rapaport).

● **S-a încheiat turneul** Teatrului de Comedie din București în R.S. Cehoslovacă. Cele cinci spectacole prezentate pe scenele din Praga și Plzen cu piesele **Troilus și Cressida** de W. Shakespeare, **Șeful sectorului suflute** de Al. Mirodan și **Rinocerii** de Eugen Ionescu s-au bucurat de mult succes. Presa din țara prietenă a subliniat elogios creațiile actorilor Radu Beligan, Ion Lucian, Amza Pelea, Dem. Savu, Val Pătrăceanu, Iurie Darie, Vasilica Tasbanu și Sanda Toma. «Am avut posibilitatea — remarcă Jaroslav Opovskii, critic de artă, într-un articol publicat de «Rude Pravo» — să ne convingem că, prin nivelul artistic al interpretării și al viziunii scenice, teatrul românesc se află în primele rînduri ale mișcării teatrale mondiale».

Magda Ianculescu

televiziune

Duminică 23 octombrie. După-amiaza — două atractive meciuri de fotbal în cupaj: Dinamo-C.S.M.S. și Progresul-Petrolul ● «Magazin... duminică». Continuăm să recomandăm această rubrică, plăcută mai ales prin varietatea ei (18.00) ● Ca și «TV-111», emisiunea «Interprețul preferat» și-a cucerit simpatia telespectatorilor. Astăzi: Maria Pietraru, Aurel Ioniță și Nicușor Predescu (19.15) ● O emisiune de varietăți: «Atențiune, filmă!» Numele interpretilor este decamdată tăinuit cu grijă (20.00) ● Coproducția cinematografică româno-franceză (regia René Clair): filmul «Sărbările galante» (21.15).

Marti 25 octombrie. Un program festiv închinat Zilei Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România (19.10) ● O omisiune de muzică ușoară cu Puica Igiroșanu și formația condusă de Valențiu Grigorescu (19.30) ● Teledronica economică (19.45) ● Cunoscuta piesă a lui Tennessee Williams «Vară și fum» — într-un spectacol transmis de la Teatrul Național din Iași (20.00).

Miercuri 26 octombrie. «Opt ore în haine de lucru» este intitulată emisiunea închinată unor probleme de protecția muncii (19.20) ● Continuă filmul polișt (în serii) «Casa șerpilor» (19.30) ● Al treilea defileu al Oltului — la rubrica turistică (20.45) ● Recitalul apreciatei soprane Magda Ianculescu (21.00) ● Programul serii se încheie cu filmul sovietic «S-a întimplat la miliție» (21.15).

Joi 27 octombrie. Un recital poetic, plin de promisiuni: versuri de Jacques Prévert (19.30) ● În obiectivul anchetei TV — o problemă veche și mereu nouă — zgomotul (20.00) ● Un bun film de animație (în reluare) «Povestea unui scaun» (20.20) ● Pentru iubitorii genului — o seară de operă (20.30) ● Filmul «Inselele fermecate» (21.15).

Vineri 28 octombrie. O nouă pagină a atlasului folcloric: Argeșul (19.30) ● Cu Teleglob, în insula romului: Jamaica (21.15) ● Saxofonistul Bebe Prisdă, eroul emisiunii muzicale intitulate «Un bileț la algereni» (21.45) ● Virginia Zeani, cunoscuta artistă lirică, poate fi din nou admirată la rubrica «Interpreți celebri» (22.05).

Sîmbătă 29 octombrie. «Figurine de lut» este tema cunoscutei rubrici «Colecții, colecționari, pasiuni» (19.20) ● După rubricile săptămînale «Actualitatea cinematografică» (19.45) și Telediclopedia (20.00) vom asculta un program muzical distractiv intitulat «Estradă studențească» (21.00) ● Programul săptămînii care, din păcate, nu ne oferă prea multe atracții, se încheie cu «Sfîntul» (21.45).

Irina Petrescu

CINE PIERDE ȘI CINE CÂȘTIGĂ ?

Stand de probă pentru încercarea cicloanelor și filtrelor industriale.

Cine pierde și cine câștigă?

Ora 11. Sîntem într-o zețarie. Un muncitor bea lapte. Poate avea acest gest o semnificație?... Un laborator unde se fac cercetări cu substanțe radioactive. Într-unul din buzunarele halatului alb al cercetătorului zărim un stilou. Îl cerem să notăm ceva, dar ni se spune că e un dozimetru... Într-o hală de strungărie lumina e atît de puternică parcă am fi în plin soare. E aceasta o risipă? Exemplele și întrebările ar putea fi multiplicat la nesfîrșit. Dar dacă zețarul bea lapte la ora 11, dacă cercetătorul e prevăzut cu un contor, dacă hala e bine luminată scopul e unic: acela de a-l proteja pe cel care muncește, de a-i crea condiții de lucru optime, de a înlătura cauzele care ar putea provoca accidente și îmbolnăviri profesionale. Vaste colective cercetează permanent modalități noi și eficiente pentru asigurarea unei perfecte securități a muncii. Întreprinderile sînt dotate cu instalații complexe în acest scop. Statul a cheltuit și cheltuiește sume foarte importante pentru protecția muncii. Între anii 1960 și 1965 au fost afectate acestui scop peste 4 miliarde de lei. În 1966 s-a prevăzut, de asemenea, pentru finanțarea măsurilor de protecție a muncii, circa 1,2 miliarde lei.

ECONOMII, DAR ÎN DAUNA CUI?

Planul de venituri și cheltuieli al fiecărei întreprinderi cuprinde printre alte multe capitole unul care se referă la fondurile care urmează să fie întrebuințate pentru cheltuielile de protecție a muncii. Cea mai mare parte a întreprinderilor folosesc cu chibzuială acești bani, investindu-i în lucrări care creează condiții optime de muncă. Să luăm numai exemplul exploatărilor miniere din Maramureș. La Băiuș s-a amenajat o instalație de aerosoli, la Săsar (mina Valea Roșie) s-a pus în funcțiune un ventilator de 1 000 mc pe minut, la exploatarea Nistru o instalație de ventilație de 500 mc pe minut, toate acestea ducînd la îmbunătățirea aerului și la prevenirea îmbolnăvirilor.

Dar se mai întîmplă și altfel. Să comitem o mică indiscreție și să mergem pe urmele unui grup de specialiști care au vizitat 15 unități ca să constate cum au fost gospodărite la unele întreprinderi sumele afectate pentru protecția muncii pe trimestrul II. Primul popas: uzina «Ciocanul»-Nădrag. Și prima surpriză: la capitolul tehnica securității din 26 000 lei s-au cheltuit 1 500!... La uzina de fier «Vlăhița» s-au economisit 129 000 lei; la I.U.S.C.M.-Galați 61 000 lei, sumă înregistrată în întregime la capitolul echipament de protecție. Economii? Dar în dauna cui? Răspunsul nu este decît unul singur: în dauna celor care mun-

cesc. Justificările oricît ar părea de fondate, invocîndu-se carente de producție, nu pot fi luate în seamă atîta vreme cît eludează elementul primordial: omul.

AU UITAT SĂ CONSULTE CALENDARUL...

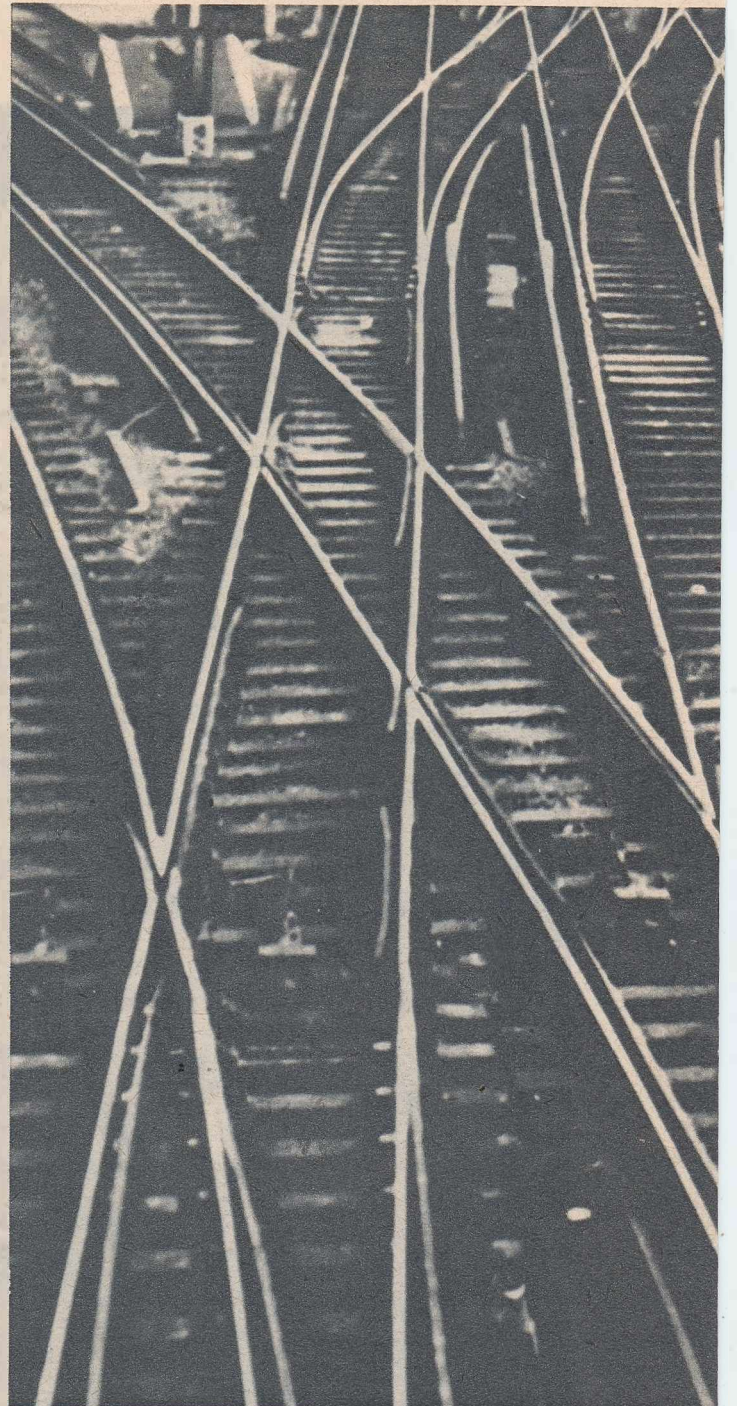
În fiecare săptămînă ziarele ne aduc știri despre intrarea în funcțiune a unei noi secții sau uzine. Mii de oameni vin să lucreze la mașini cu caracteristici tehnico-economice superioare, să dirijeze instalații complexe și procese de producție complicate. Mașinile, utilajele, instalațiile și procesele tehnologice noi impun luarea unor măsuri corespunzătoare, pentru că normele de protecție a muncii nu au un caracter static ci se dezvoltă o dată cu progresul tehnic. Legile în vigoare prevăd un minuțios program de instruire a noului angajat, de la instructajul general introductiv la cel pe care maestrul are datoria să-l facă la locul de muncă, evidențiindu-i specificul. Nu de puține ori toate acestea sînt considerate simple formalități, care pot fi rezolvate birocratic, printr-o trăsătură de condei. La Combinatul de celuloză și hîrtie din Brăila, în secția de confecții caiete, la un sondaj au fost găsiți muncitori cărora deși prezenți la lucru nu li s-a făcut instructajul lunar de protecție a muncii. Confecționarea caietelor? O! Nimic mai simplu, și-a spus șeful secției (ing. Tocitu Vasile) și cu aerul cel mai senin a încălcat legislația. Cu mai multă «abilitate» a procedat maestrul de la depozitul de lemne din Combinatul de celuloză și hîrtie-Dej care a trecut în rapoarte drept instruiți muncitori care în zilele respective nu erau la lucru! Pesemne a uitat să consulte calendarul și să-l confrunte cu fișele de pontaj... În aparență fapte minore, fără gravitate, remediabile, dar care în orice moment pot să aibă consecințe inestimabile. Formalismul în domeniul protecției muncii este intolerabil. El poate lua forme acute ca la Atelierele de reparații material rulant-Iași, unde, la secția de turnătorie, nu existau nici norme, nici instrucțiuni de protecție a muncii și unde maeștrii Timofte Haralambie, Delescu Petre, Răducanu Petru, care aveau în subordine sudori electrici, nu aveau nici cele mai elementare cunoștințe de modul în care se dă prim-ajutor în caz de electrocutare. Și cînd stai să te gîndești că ei erau aceia care trebuiau să instruiască pe alții!...

TOATĂ LUMEA E DE ACORD CĂ DUMINICA E ZI DE ODIHNĂ, DAR...

Duminică. Ce face fiecare dintre noi în cea de-a 7-a zi a săptămîinii? Se plimbă, vizionează un spectacol, face

o vizită, o excursie, bea o bere la restaurantul din parcul public... Duminica în concluzie e zi de odihnă. Cu o singură condiție: să nu fii rugat de către maestru, inginer sau tovarășul director să faci ore suplimentare. La 31 iulie efectuîndu-se un sondaj la cîteva zeci de întreprinderi din țară, fără regim de foc continuu, s-a constatat că în acele unități în care se lucra, majoritatea nu aveau asentimentul forurilor tutelare nici a celor sindicale. Pe scurt: o încălcare a dispozițiilor legale. La 31 iulie a.c. au lucrat 88 de oameni la «Independența»-Sibiu, 746 la «1 Mai»-Ploiești, 1 833 la «Fabrica de confecții și tricotate»-Brașov.

tării de ore suplimentare. Conducerile uzinelor solicită un număr de ore forurilor tutelare, primesc aprobarea și profitînd de aceasta... încălcă dispozițiile. IRA-17 București a avut aprobate 10 000 ore suplimentare și a făcut dublu: 20 000; Uzina de vagoane-Arad avea 7 000 ore și a făcut nici mai mult nici mai puțin decît 21 334! Care sînt cauzele? Dacă ele diferă de la uzină la uzină o analiză mai atentă atestă că: n-a fost asigurată o ritmicitate corespunzătoare la toate locurile de muncă ceea ce a dus la o perturbare a muncii pe fluxul tehnologic. A fost organizat necorespunzător procesul de producție, nu s-au primit la

Un receptor purtat de revizorul de cale...

De o practică la fel de necorespunzătoare uzează conducerile întreprinderilor IPROFIL-Dej, Combinatul pentru industrializarea lemnului-Gherla. Întreprinderea 7 construcții montaj-Galați, unde de la începutul anului un număr mai mic sau mai mare de salariați au lucrat aproape în fiecare duminică. Să vedem și alte aspecte. Sînt cazuri cînd comenzi urgente impun necesitatea pres-

timp unele semifabricate sau piese pe eșaloanele colaborării cu alte întreprinderi, au apărut defecțiuni la utilajele cheie etc.

A FOST ODATA UN APARAT...

Cercetarea științifică consacră mult din temele de studiu protecției muncii

Numai în anul 1966 institutele de cercetări departamentale au inclus în planurile lor 149 teme, unele de o mare importanță cum ar fi: desprăfuirea liniilor de preparare a argilelor în fabricile de produse refractare (Institutul de cercetări metalurgice); reducerea nivelului de zgomot în centralele electrice (I.S.P.E.); îmbunătățirea condițiilor de securitate la transporturile cu locomotivele electrice în mine (I.C.E.M.I.N.).

Rezultatele cercetărilor oricât de strălucite ar fi ele rămân ineficace dacă nu sînt însușite și aplicate. Iată un exemplu.

Totul a pornit de la revizorii de cale ai C.F.R.-ului. Ca să fie prevenite acciden-

purtat de către revizorul de cale captează un semnal sau altul, avertizîndu-l. C.F.R.-ul pune la dispoziție o locomotivă, mobilizează o comisie, sistemul se experimentează pe liniile București — Brașov și București — Constanța timp de o săptămînă. Concluziile: sistemul de semnalizare e perfect, asigură maximum de securitate la 3 km în munți, văi adînci, curbe, iar la șes raza de acțiune a emițătorului este de 6 km. În plus, semnalizarea nu este afectată de agenții meteorologici (vînt, ploaie, ceață, zăpadă). Urmarea: o ședință la M.T.T. în urma căreia... totul este lăsat baltă. Trec zece ani. Ne aflăm în 1966. Institutul

ilustrează cum se pot pierde și redescoperi cercetări pentru care s-a consumat multă energie, timp și studiu, fără ca să fie aplicate în producție.

BOCANCII CU BUCLUC

Tărăgănelile excesive scot în evidență pe de altă parte formalismul care se opune introducerii cît mai urgente a unor echipamente de protecție. Într-o adresă trimisă de Uzinele de vagoane-Arad Comitetului de Stat pentru Protecția Muncii se arată că traumatismele piciorului ar putea fi înlăturate dacă s-ar

nologie), bocancii cu bombeuri metalice fiind solicitați de mineri, de muncitorii din transporturi, economia forestieră, metalurgie etc. În iunie 1966 se pun la dispoziția M.I.U. matritele, dar... se execută numai 200 de perechi. După estimările specialiștilor minimum necesar ar fi de peste 200 000. Se naște întrebarea: oare pentru bocancii fotbaliștilor, care și ei au o construcție mai aparte, se uzează tot de atîtea aminări?

★

Economii nejustificate la fondurile destinate protecției muncii, ore suplimentate

tele lucrătorilor care circulă de-a lungul liniilor, în anul 1956 Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor s-a adresat Institutului de cercetări științifice pentru protecția muncii, cerîndu-i să caute o rezolvare. Tema a fost pusă în studiu și, după îndelungi cercetări, s-a optat pentru o soluție electronică — un emițător radio instalat pe locomotivă transmite două semnale. Un receptor care este

de cercetări al Ministerului Căilor Ferate include în planurile sale studiul unui sistem de avertizare pentru revizorii de cale. Se trimite o adresă la Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii în care se solicită detalii, date, performanțe. Acesta arată că există un asemenea sistem, gata experimentat. Și... pînă acum nici un răspuns...

E numai unul dintre exemplele care

introduce bocanci de protecție cu bombeuri metalice care să reziste la șocuri. Dar, pînă în prezent n-a reușit să obțină includerea în baremul de mijloace de protecție a acestor bocanci...

Cu cîtva timp în urmă Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii în colaborare cu Institutul de cercetări pielărie-cauciuc au studiat realizarea acestui produs (formate, materiale, teh-

care, neglijarea instructajelor specifice, aminări în aplicarea în producție a cercetărilor menite să apere viața omului, iată doar cîteva dintre cauzele care pot influența asupra condițiilor de muncă și implicit asupra producției.

C. BOZBICI
Fotografii de
Traian PROSAN

„BRUKENTHAL

REDES-COPERIRI

Tabloul lui Jan Fyt.

«Suzana în baie» de Frans Floris.

«Pluto răpind-o pe Proserpina» de Hans von Aachen.

Au trecut doar câteva săptămâni de când la Brukenenthal a fost prezentat un valoros tablou al pictorului flamand Frans Snyders (1579-1657), identificat de specialiștii acestui muzeu, și iată că Galerile de artă sibiene expun acum o altă pînză ce datează din secolul al XVII-lea. Tabloul (75 x 93 cm) — un platou cu fructe deasupra căruia se găsește un papagal — a fost achiziționat de baronul Brukenenthal, în urmă cu aproape două secole drept o pînză de Janek, pictor austriac. Mai târziu (în secolul al XIX-lea) specialistul vienez Theodor von Frimmel, chemat să stabilească originea unor tablouri aflate la Sibiu, atribuie pînza nu lui Janek, ci unui artist austriac din secolul al XVIII-lea, un pictor din familia Hamilton. Totuși adevărata paternitate a tabloului a fost stabilită abia acum: pînza aparține flamandului Jan Fyt (1611-1661), considerat drept unul dintre cei mai mari pictori animalieri și de natură moartă ai epocii sale. Adevărul asupra paternității tabloului s-a aflat în urma unor cercetări și consultări cu experți pe care le-a întreprins șeful secției de artă plastică a Brukenenthalului (Teodor Ionescu), pe baza indicației că un tablou asemănător, semnat de Fyt și datat 1645, s-a găsit la Leningrad, în galeriile Ermitajului (lucrul expus în toamna anului trecut la expoziția «Secolul lui Rubens», deschisă la Bruxelles).

Faptul că tabloul aparține într-adevăr lui Fyt a fost confirmat și de către o cunoscută specialistă în materie, dr. Edithe Greindl din Bruxelles. Astfel, tabloul a fost scos din depozitul muzeului unde «se odihnea» de multă vreme și expus la loc de cinste în sala consacrată pictorilor flamanzi.

★

Tot la Brukenenthal a fost confirmată recent paternitatea altor două tablouri datînd din secolul al XVI-lea. Unul din ele reprezintă o scenă biblică: «Suzana în baie». Pînza a fost atribuită lui Frans Floris, pictor flamand. Celălalt reprezintă o scenă mitologică, intitulată «Pluto răpind-o pe Proserpina» și era atribuită pictorului german Hans von Aachen. Deși erau expuse în muzeu, nu exista totuși o certitudine absolută în ce privește paternitatea acestor tablouri, întrucît nici unul din ele nu purta semnătura autorului.

Acum, după sute de ani, semnăturile au fost descoperite. La «Suzana în baie», în urma unui minuțios studiu al pînzei cu lupa și la lumina reflectoarelor, s-au apărut inițialele: F.F.F. (Frans Floris Fecit) însoțite de datarea lucrării — 1568. Căutarea semnăturii a început după ce s-a aflat că o replică semnată a acestui tablou dar nedatată se găsește în faimoasa colecție «Uffizi» din Florența.

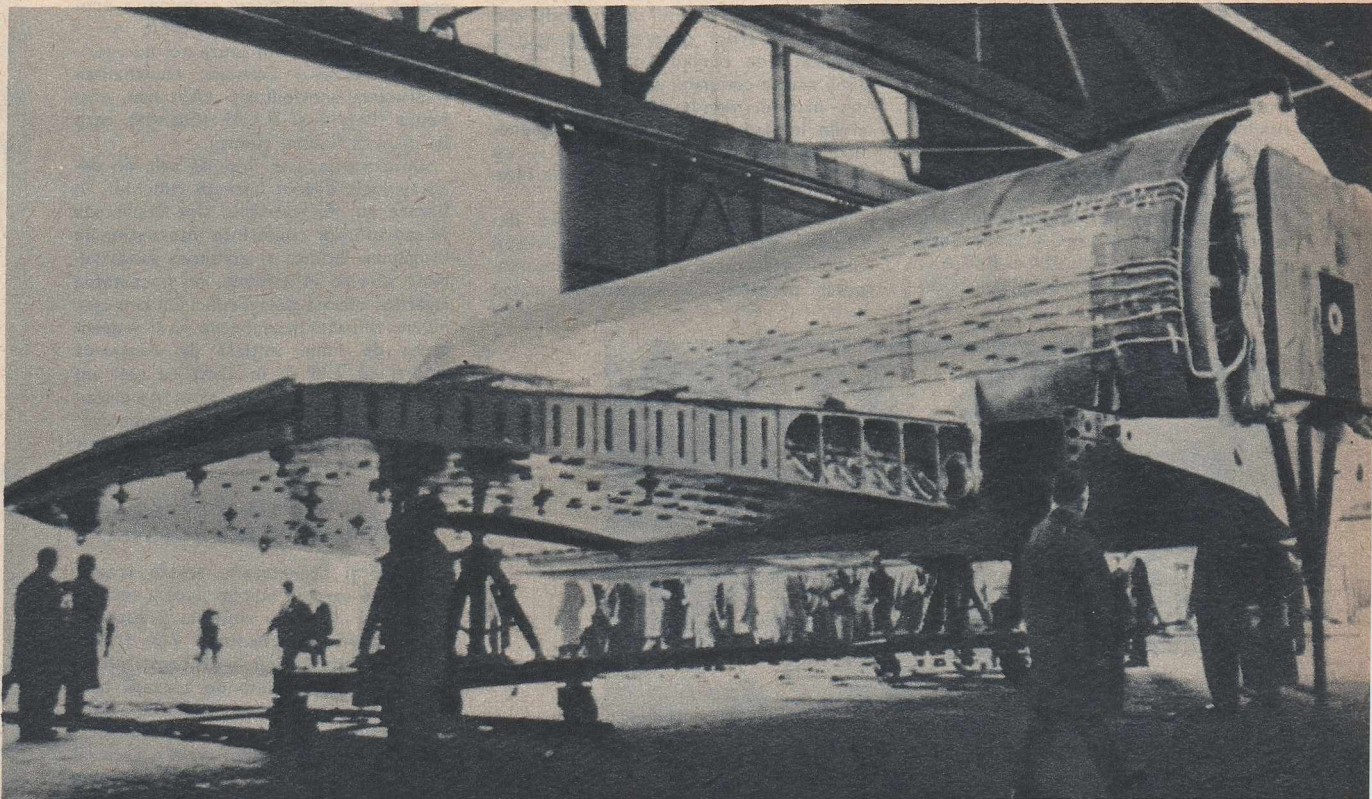
La tabloul «Pluto răpind-o pe Proserpina» confirmarea paternității s-a făcut cu ajutorul Institutului de istorie și teorie a artei din Praga. Aflînd din catalogul Muzeului Brukenenthal — apărut acum doi ani — existența tabloului, directorul acestui institut, dr. J. Neumann, a informat Muzeul Brukenenthal că, potrivit unor vechi documente pe care le-a studiat, lucrarea a făcut parte cîndva din colecția împăratului Rudolf II-lea (1576-1611) și că într-adevăr autorul tabloului este Hans von Aachen. Descoperirea semnăturii a fost extrem de dificilă, întrucît pictorul plasase inițialele date (1589) chiar pe osia faetonului cu care a fost răpit Proserpina...

Înfruntări pe magistralele aeriene

— file din dosarul concurenței dintre marile companii aeronautice occidentale —

«Italia amenință că va confisca avionul american de mare capacitate care a aterizat la Milano»; «o piesă a avionului Concorde» este sabotată într-o ucină din Anglia»; în Chile ia foc un hangar cu avioane Caravelle»; premierul Pompidou este deranșat la dentist»; «o problemă de mare importanță: cît de gros trebuie să fie un sandviș». Iată numai câteva extrase din voluminosul dosar al războiului aerian în care — fără focuri de artilerie, fără declarații deschise de război — se înfruntă pe viață și pe moarte nu numai la figurat, ci și la propriu) trusturi constructoare de avioane, societăți care exploatează aeronavele ce străbat globul, bănci, nume cunoscute ale businessului internațional — ca «Schell» și «Standard Oil», care și dispută plinul rezervoarelor — sute și sute de înreprinderi capitaliste mai mici sau mai mari, furnizoare a miilor de piese ale unui avion, agenții de publicitate, impresari... și așa mai departe.

O listă lungă pe care se află înscrisă o lume diversă, cea a pieței capitaliste a avioanelor civile (căci există și un alt dosar, cel al înfruntării între trusturile constructoare de avioane militare).

Exemplarul de probă 2.8 B al viitorului avion supersonic de pasageri anglo-francez «Concorde», înainte de a intra în laborator pentru a fi supus unor încercări de rezistență.

DE CE A FOST SABOTAT AVIONUL «CONCORDE»?

Uzina constructoare de piese de avioane din Bristol (Anglia) se bucura nu numai de protecția poliției, ci și de colaborarea unor detectivi cu experiență în apărarea secretelor industriale. Miza era mare, aci fabricându-se piese ale reactorului «Olympus-593 B» destinate avionului supersonic «Concorde», construit în comun de Anglia și Franța. În pofida tuturor măsurilor de siguranță, în cadrul acestei uzine a fost comis un sabotaj: un arbore de transmisie al reactorului a fost deteriorat. Cum? De către cine? Lipsită de aportul binevoitor al unor «cași» ca Simon Templar sau confratele său francez Coplan — următorul norocos, pe peliculă, al unei bande care opera în industria motoarelor cu reacție — uzina din Bristol nu a reușit nici pînă astăzi să-l descopere pe făptuitor. Pe de altă parte, tehnicienii englezi care au examinat arborele de transmisie, lovit cu un ciocan, au declarat că nu cred că va putea fi recuperat. Un amănunt demn de reținut: piesa este executată dintr-un aliaj extrem de rar și costisitor. Și încă o indicație: arborele de transmisie era un prototip, deci înlocuirea lui cere bani, dar mai ales timp — acest

timp atât de prețios pentru constructorii «Concorde»-ului de pe cele două maluri ale Canalului Minecii în lupta de concurență cu trusturile americane. Căci dincolo de Atlantic piesele supersonicele americane construite de «Boeing» și «Lockheed» au și început să fie supuse probelor. În prima săptămână a lunii septembrie cele două firme au depus la birourile Comisiei federale pentru aviație două voluminoase dosare conținând planurile celor două avioane. Comisia urmează să stabilească care dintre cele două tipuri va intra în fabricație, bucurându-se astfel de sprijinul statului. Cine va ieși învingător în această cursă? Răspunsul este încă greu de dat. În orice caz, unii specialiști în aeronautică afirmă, după informațiile pe care le dețin, că s-ar putea ca primii la startul călătoriilor cu avioane supersonice civile să fie constructorii sovietici, aflați într-o fază destul de avansată.

În ce privește avionul «Concorde», construit în comun de «Sud Aviation» și «British Aircraft Corporation», se preconizează realizarea unui prototip pînă în 1968 și a altor două în 1969, certificatul de navigabilitate urmînd să fie obținut în 1971. Avionul, al cărui cost va fi, după ultimele calcule, de 500 milioane de lire sterline, va traversa Atlanticul,

de la Paris la New York, în 2 ore și 58 de minute, cu o viteză de aproximativ 2 350 km pe oră, avînd la bord 118 pasageri.

CÎND AMBASADORUL ANGLIEI SOLICITĂ O AUDIENȚĂ

Încă din 1964, deci relativ la scurtă vreme după lansarea proiectului «Concorde», mai exact: luni, 26 octombrie, la ora 9, premierul Pompidou a fost anunțat, în timp ce se afla la dentist, că ambasadorul Regatului Unit dorește să-l vadă de urgență. La ora zece fix, în vastul cabinet de la primul etaj al Palatului «Matignon», Sir Pearson Dixon, ambasadorul englez la Paris în acel moment, îi înmîna premierului francez o notă în trei puncte. Downing Street-ul informa că, date fiind dificultățile financiare ale Angliei (cele din '64, nu din '66; istoria se repetă pe Tamisa), se vede nevoit să ceară revizuirea acordului «Concorde». (În engleză «Concord» se scrie fără e final, dar aceasta nu este singura deosebire privind viitorul avion supersonic între capitalele de pe Tamisa și Sena.) Din 1964 a curs multă apă pe cele două

(Continuare în pag. 10)

fluvii. Dar semnele de întrebare continuă să planeze asupra construirii la timp a supersonicului anglo-francez, chiar dacă «Air France» a și început o campanie publicitară avînd ca temă «Ce vom mânca în Concorde, pe traseele zborurilor supersonice». Ce frumos e... pe hîrtie! Comunicatul Pompidou-Wilson, publicat după vizita premierului francez la Londra în cursul lunii iulie, e mai reticent, referindu-se din nou la necesitatea unui strict control financiar, dată fiind creșterea cu 200 milioane de lire sterline a costului avionului față de proiectul inițial. Sprijinul în bani căutat la Roma și Bonn nu a fost găsit, acolo fiind, se pare, preferate avioanele supersonice americane. Acestea ar urma să fie gata abia în 1974, deci după «Concorde». Avionul anglo-francez avînd de partea sa termenul mai apropiat de intrare în funcțiune, și-a asigurat de acum 54 de comenzi ferme, avînd alte zece în perspectivă.

KNOCK-OUT APLICAT DE «BOEING»

Pe de altă parte, firma «Boeing» a contractat o vânzare de 25 aparate cu «Pan American Airways». Un pumn hotărîtor administrat de «Boeing» proiectului «Concorde», un adevărat knock-out, a venit însă nu demult de la... Londra. Președintele Societății britanice de transporturi aeriene (B.O.A.C.), Giles Gathrie, a declarat că ar fi posibil ca B.O.A.C. să renunțe la cumpărarea avionului «Con-

«Un film și 1 000 de mîle de lunecare lină». Reclamă a companiei T.W.A., prima care, pentru a cîștiga noi puncte în lupta de concurență, a avut ideea de a prezenta pasagerilor săi, bineînțeles, contra unui suprapreț, filme.

corde» în favoarea concurentului de peste ocean. Explozia unei bombe ar fi făcut poate mai puțin zgomot decît această afirmație.

Înfruntarea «Concorde»-«Boeing» nu este decît unul din episoadele caracteristice ale concurenței (cuvîntul e un eufemism în cazul acesta) între giganții aviației capitaliste. «Bătăliile aeriene» iau și forme mai violente. Astfel în Chile s-a încercat să se dea foc unui hangar în care se găseau avioane «Caravelle». În Bolivia, Paraguay, Peru și Uruguay puternice misiuni tehnice și comerciale au venit din S.U.A. pentru a convinge, și nu numai prin forța argumentelor, guvernele acestor țări să nu cumpere aparate franceze — «prost concepute» pentru aeroporturile sud-americane. În Brazilia și Argentina s-a mers și mai departe, propunîndu-se rîscumpărarea tuturor avioanelor «Caravelle», pentru a fi apoi înlocuite cu avioane americane plătibile în opt ani. Încercări similare au fost făcute chiar și în Europa occidentală.

Tot la capitolul concurență trebuie înscrise și foarte recente discuții anglo-franco-vest-germane privind construirea unui aerobuz, discuții care nu au dus deocamdată la nici o hotărîre practică.

LACRIMI ȘI DIVIDENDE

Viitoarele supersonice vor străbate Atlanticul în mai puțin de 3 ore, în

vreme ce în urmă cu numai 20 de ani un cvadrimotor «Douglas DC-4» parcurgea aceeași distanță în 18 ore și 45 de minute, cu două escale tehnice. Dar nu a crescut numai viteza de zbor, ci și lungimea traseelor aeriene, spațiul cuprins, numărul pasagerilor și cantitatea mărfurilor transportate. Cifrele sînt elocvente: în 1919 — 1 650 km linii aeriene, 3 500 de persoane transportate; 1938 — 300 000 km și 18 milioane de pasageri; 1962 — 121 milioane de pasageri; 1965 — 177 milioane de pasageri. Toată această populație a fost transportată cu 1 300 avioane cu reacție și 3 400 de avioane cu elice, ceea ce înseamnă că flota aeriană civilă continuă să fie dominată, în proporție de 60 la sută, de avioanele cu motor cu piston.

Cu toată această creștere masivă a traficului aerian, capacitatea de transport, în 1965, a avioanelor de pasageri nu a fost folosită decît în proporție de 56 la sută. Marile companii occidentale varsă tone de lacrimi de crocodil din cauza pierderilor suportate. Bilanțurile publicate de curînd arată însă că în 1965 aceste companii au înregistrat cele mai mari dividende din istoria aviației civile. În bani, aceasta înseamnă un beneficiu de 900 milioane de dolari — cu 50% mai mare decît în 1964 — la încasări de 9 300 milioane dolari.

În ce privește locurile libere din avioane, aici și-a spus din nou cuvîntul concurența, care a dus la înființarea, peste necesități, a numeroase trasee

Expoziție de avioane, deschisă în luna septembrie a acestui an la Farnborough (Anglia).

riri luate în cadrul Asociației internaționale de transporturi aeriene va duce la confiscarea avioanelor și la interzicerea accesului acestora pe aerodromurile britanice.

La 1 iulie Italia a denunțat acordul de trafic aerian cu Statele Unite, date fiind atît refuzul american de a limita capacitatea avioanelor americane cu plecarea din Roma, cît și neacordarea dreptului de esală în Statele Unite «Alitaliei», în zborurile spre America Latină. Un alt conflict, mai redus ca proporție, are ca teatru de operații rețeaua aviatică din Pacific, disputată de companiile aviatiche americane și japoneze, nici acestora din urmă neacordîndu-li-se suficiente aeroporturi de esală în Statele Unite.

Pentru a răspunde atacurilor, Europa occidentală caută să-și regrupeze «formațiile de luptă». Dar încercarea de creare, în cadrul Pieței comune, a unei companii unice, «Air Union», nu a reușit pînă acum din cauza neînțelegerilor dintre «Air France», «Lufthansa» (Germania occidentală), «Alitalia», «Sabena» (Belgia) și K.L.M. (Olanda), care își dispută fiecare clienții.

Concurența este împinsă atît de departe încît uneori frizează ridicolul. În fiecare an, de exemplu, sînt dezbătute în cadrul unor conferințe internaționale lungimea, lățimea și grosimea sandwichurilor servite în avioane, ca și calitatea țigărilor oferite pasagerilor. Cît privește muzica difuzată în aeronave, ca și prezentarea de filme inițiată de compania americană T.W.A. în urmă cu trei ani și preluată acum și de «Pan American Airways», încercările de reglementare, prin stabilirea unor norme, nu au dus la nici un rezultat.

CÎND INTERVINE PREȘEDINTELE JOHNSON

Chiar și accidentele, aceste tragice momente care au marcat istoria recentă a aviației civile — amintim prăbușirea a trei avioane «Boeing» 707 și 727 (peste 300 de morți) — au constituit un nou prilej de schimb de acuzații reciproce. După prăbușirea la Tokio a unui «Boeing» aparținînd societății B.O.A.C., conducerea acesteia din urmă a declarat că respectivul tip de avion ar prezenta defecte de construcție. «Boeing» s-a apărut declarînd, printre altele, că piloții nu ar avea antrenamentul necesar sau că ar fi fost prost ghidați de la sol, greșind ruta, ca în cazul avionului care s-a lovit de Mont Blanc (în accidentul aeronavei «Boeing» aparținînd societății «Air India»). Scandalul a luat asemenea proporții încît în încercarea de a limpezii apele tulburi ale acestor afaceri tragice a fost necesară intervenția președintelui Johnson. Cum era și de așteptat, trusturile aviatiche americane au fost cele care au avut cîștig de cauză.

Piloții au amintit, la rîndul lor, rolul «materialului uman» supus unor solicitări deosebite pe avioanele cu reacție și turbopropulsoare fără o compensare adecvată în ore de odihnă. Nemulțumirile personalului navigant și de la sol au dus, în ultimul timp, la declanșarea unui șir de greve — ca cele înregistrate la «Air France», «Sabena», «S.A.S.» (compania aviatică din Țările Scandinave), precum și în S.U.A., unde s-a desfășurat recent greva mecanicilor de la cinci mari companii aviatiche — în scopul îmbunătățirii condițiilor de lucru și a salarizării.

Am încercat să redăm în aceste pagini cîteva secvențe ale înfruntării dure de pe magistralele aeriene occidentale. Doar cîteva, căci avionul — această creație splendidă a geniului uman, care a deschis omului accesul spre înălțimi — a dus totodată la apariția unui extrem de vast teren al luptei de concurență între marile trusturi și companii aviatiche capitaliste.

Sergiu BRAND

aeriene străbătute de un număr mereu mai mare de avioane. Astfel, numai parcursul Europa occidentală-Statele Unite este deservit de avioane a 16 companii aeronautice. Aceasta a făcut ca Juan Trippe, una din figurile marcante ale lumii aviatiche americane, să exclaima indignat: «Este o situație pe care nu o putem tolera. Pierdem milioane de dolari. Cu 15 ani în urmă «Pan American» și «Trans-World» transportau peste 70% din călătorii care traversau Atlanticul. În prezent ele nu mai transportă decît 31% din numărul acestora. Pentru a recîștiga terenul trebuie să învingem Europa». Și nu este vorba aici de o simplă afirmație de principiu.

«ALITALIA» RIDICĂ STEAGUL LUPTEI

La Milano un avion DC-8 al unei companii americane a fost recent amenințat cu sechestrarea de către autoritățile italiene, care au interzis aeronavelor americane accesul pe aeroportul acestui oraș atît de căutat de turiștii de peste ocean. Represaliile nu s-au lăsat așteptate: primul avion italian care va ateriza la Chicago va fi sechestrat, au declarat autoritățile americane. Un conflict similar s-a petrecut în urmă cu cîțva timp și în Anglia, cînd guvernul britanic anunța printr-o notă oficială trimisă Washingtonului că nerespectarea de către companiile americane a unor hotă-

INFLUENȚA SARCINII ASUPRA ORGANISMULUI FEMEII

de conf. univ. dr. Nicolae N. GHEORGHIU
directorul Maternității Filantropia

Graviditatea constituie o stare normală și necesară în viața unei femei dezvoltată fizic suficient, echilibrată din punct de vedere nervos și glandular. În timpul sarcinii se creează o adevărată interdependență între organismul mamei și fătul din uter, influențându-se reciproc. Placenta, «casa copilului», este organul care asigură această legătură, punind la dispoziția fătului oxigenul și substanțele nutritive; de asemenea, ea are un rol important în elaborarea unor hormoni ca foliculina și progesteronul, ce ajută la o bună evoluție a sarcinii.

O anumită stare a fătului poate influența organismul femeii gravide, care va prezenta grețuri, vărsături sau alte tulburări în primele luni ale sarcinii. De asemenea o stare patologică a femeii influențează negativ evoluția sarcinii.

Există deci o strictă interdependență între organismul femeii și produsul de concepție. Aceasta explică importanța examenelor medicale, clinice și de laborator ce trebuie făcute înainte și în timpul gravidității, pentru eliminarea și depistarea eventualelor stări patologice, care pot să compromită sănătatea mamei sau a fătului.

În marea majoritate a cazurilor, femeile tinere care procrează sînt sănătoase și starea de graviditate influențează favorabil organismul femeii.

Într-adevăr, în organismul femeii apar transformări și procese specifice gravidității: arderile se fac mai bine, metabolismele sînt îmbunătățite în așa fel încît să poată fi alimentat fătul din uter. Se produce o modificare a metabolismului apei, calciului, magneziului, fosforului; organismul mamei, stimulat în acest sens, face ca unele deficiențe în asimilarea și dezasimilarea substanțelor nutritive anterioare sarcinii să fie corectate în această perioadă și după naștere.

Ca rezultat al modificărilor metabolice se observă la unele femei, care anterior sarcinii prezentau o dezvoltare fizică insuficientă, că după naștere capătă forme mai frumoase.

Anumite insuficiențe ale glandelor, asociate uneori cu o dezvoltare defectuoasă a organelor genitale interne, se pot corecta datorită sarcinii. Chiar și unele deficiențe funcționale ale glandei hipofize pot fi corectate prin evoluția sarcinii. O boală a lobului anterior al hipofizei, «diabetul insipid», se ameliorează uneori la sfîrșitul sarcinii, prin intrarea în funcțiune a unui hormon al hipofizei posterioare.

Anumite întîrzieri sau deficiențe în dezvoltarea organismului femeii pot fi favorabil influențate după cîteva sarcini repetate.

Starea neuropsihică a gravidei poate și ea să fie favorabil influențată de către sarcină; anumite stări de melancolie, astenie, dureri de cap, amețeli sînt înlăturate prin dezvoltarea sarcinii.

Păstrarea unui bun echilibru nervos și hormonal al femeii este în mare măsură influențat de graviditate.

Cunoaștem numeroase cazuri de femei care «au înflorit» fizic și psihic cînd au rămas gravide și cunoaștem din nefericire și cazuri în care imposibilitatea de a rămîne gravidă, creează femeii o stare psihică depresivă, cu repercusiuni negative în viața familială și socială.

Femeile tinere trebuie să fie convinse că sarcina constituie o stare fiziologică normală și necesară care influențează în mod favorabil organismul femeii.

PE ECRANE VREMEA ZĂPEZILOR

Clanul Moroganilor în momente de înțelegere aparentă (în fotografie, de la stînga la dreapta: Sebastian Papaiani, St. Mihăilescu-Brăila, Monica Ghiuță, Natalia Arsene).

Producția noastră cinematografică de actualitate a fost atât de săracă în ultimul an, încît sîntem gata să privim un film cu fapte și oameni contemporani ca pe un adevărat eveniment. Poate și de aceea ochiul critic este mai vigilent, pe măsura așteptărilor îndelung acumulate, pe măsura exigențelor cu care trebuie întîmpinată o creație ce propune, direct sau mai ocolit, spectatorului să se recunoască în ea. Cînd pe generic se află numele a doi din cei mai vi-guroși proza-tori tineri, Fănuș Neagu și Nicolae Velea, interesul este sporit și nici o lege a independenței operei cinematogra-fice nu-i poate interzice iubitorului de film să caute, cu sau fără voia lui, semnele unor individualități artistice cunoscute anterior. Scriind pentru apa-ratul de filmat și nu pentru gazetă ori volum, Neagu și Velea nu au uitat că verbul sună într-un fel în pagină și alt fel «arată» pe peliculă. Colaborarea lor la filmul regizat de Gheorghe Naghi amintește stăpînirea realităților satului contemporan, libertatea — născută din-tr-o bună cunoaștere — cu care se mișcă în zonele transformărilor de structură ce se petrec în viața oamenilor de la țară.

În ciuda apreciabilului efort de a sonda mutațiile lor psihologice, filmul așterne totuși impresia unui rezumat a

ceea ce ar fi putut fi o dezbateră etică în stare să ne solicite participarea fără mari eforturi. Să fie oare de vină aceeași veche și prea din plin slobozită încre-dere în puterea imaginii sau o asimilare neldestulătoare a specificului ei? În orice caz, împrejurări și trăiri asemănă-toare celor înfățișate pe ecran, întîlnite mai înainte în scrierile celor doi proza-tori, aveau soliditate, sevă și o putere de convingere pe care filmul nu le cheamă în memorie decît parțial. Ten-dințele mărunț acaparatoare și destruc-tive ale lui Savu Morogan, amestecul de intransigență și șovăială al generelui acestuia — Pavel Pavel, președintele C.A.P. — pasiunea devastatoare dar omenească a lui Achim adună persona-jele filmului în jurul unui conflict ce se străduiește să cuprindă procesele intime, de conștiință, nu cele exterioare, ale ființei umane. Dorința de a aduce în discuție noțiuni de mare frumusețe mor-ală, ca cinstea, adevărul, răspunderea față de oameni, setea de puritate, «de alb», cum spunea cîndva regizorul (de aici și titlul simbolic «Vremea zăpezilor»), este un punct de pornire înalt. E păcat că o convenție necesară actului artistic dar insuficient ascunsă (sustragerea frau-duloasă a unor vite din avutul coopera-tivei este de fapt un pretext de a pune

față în față oameni și atitudini) să se răzbune pe o muncă întreagă, aducînd în prim plan înfruntări schematice, acolo unde simți că s-a pornit la drum cu alte gânduri. Absența unor motivări nuanțate (este Savu un simplu răufăcător, hră-păreș și atita tot?), a justificării unor gesturi, pe de o parte, pe de alta — înfrîngerea reacțiilor la jumătate (un zburcium lăuntric nelimpedit nici sie în-suși sau orgoliul îl împiedică pe președin-tele cooperativei să se apropie sincer de chinutul Achim?) pot fi, desigur, puse pe seama fugii salutare de expli-cații ce urîșesc orice artă, cu atît mai mult cinematograful; lipsa amănuntului capabil să lumineze resorturile adînci ale comportării eroilor transformă însă, de multe ori, zbaterea acestora în palidă pîlpîire.

Poate de aceea și interpreții, actori cu talent verificat în dese rînduri, deși au o vădită intuiție a personajului, nu l-au îmbogățit pe parcurs. Jocul dur, colțuros, al lui St. Mihăilescu-Brăila sau Ilarion Ciobanu, cel atît de spontan al lui Sebastian Papaiani, interpretarea, nu lipsită de vibrație, a debutantei Monica Ghiuță sînt tot timpul egale, corecte. Mai puțin inspirată distribuția lui Toma Caragiu, excelent actor de compoziție, în rolul unui om ce nu se poate salva de la prăbușire.

Preocuparea vizibilă a regizorului și scenariștilor pentru autenticitatea at-mosferei (izbutite sînt mai ales confrun-tările ce au loc în casa solidă dar rece a Moroganilor, surprinderea uliței cu tipologia ei colorată) și-au găsit un bun sprijin într-o imagine (operator: Nicu Stan) ce dramatizează nefericit acțiunea. Un peisaj ales după principiul unui permanent centru de interes vizual răs-frînge valorile emoționale ale acțiunii, primește sau respinge, simbolic, de la caz la caz, oamenii.

M. MIHAIL

filme despre care se vorbește

● O șuierătură (traducere literală destul de greu de altă limbă: «ll fisci înseamnă pentru lian Ugo Tognazzi supra Romei) ce încercare a sa de spatele aparatului regizor (prima, p cinci ani în urmă, observată). Presa specialitate urmăres nașterea acest unește grotescul în jurul unui subi

alain delon

Astă-vară, într-una din orele de odihnă ale echipei ce realiza filmul «Șapte bărbați și o fetișcană», l-am rugat pe Jean Marais să ne spună cum își explică strălucita lansare a colegului său mai tânăr.

Am primit drept răspuns nu obișnuitul «talent, frumusețe», ci o judecare inteligentă a momentului în care a fost descoperit Delon, acum zece ani, într-o perioadă de înnoire a cinematografului, când impunerea de chipuri până atunci necunoscute a fost ușurată de interesul general stîrnit de noile filme. Este un noroc pe care, să recunoaștem, nu l-au avut, la vremea lor, în măsura cuvenită, actori înzestrați ca Maurice Ronet, Robert Hossein, Christian Marquand, al căror succes a fost totdeauna potolit, numele lor neajungînd niciodată pe ceea ce se cheamă o «listă a idolilor».

Așadar, s-ar părea că lui Alain Delon, cu înfățișarea sa serafică, așa cum l-a consacrat pentru totdeauna filmul lui Visconti «Rocco și frații săi», i-a fost relativ lesne să urce drumul celebrității. E de datorita noastră să amintim seriozitatea cu care tînrul actor și-a privit cariera, nelăsîndu-și personajele doar pe seama farmecului său personal.

Se poate bănuși, în spatele eroilor pe care i-a întruchipat

pînă acum, efortul de a și-i apropia structural, de a nu-i umbri printr-o poză-tip Alain Delon.

Asta și explică de altfel de ce regizori de prestigiu, după cum se vede și din fișa noastră filmografică, au ținut, nu de puține ori, să-l aibă în fruntea distribuției.

fișă filmografică

Alain Delon s-a născut la 8 noiembrie 1935 în localitatea Sceaux. A debutat în 1957, în filmul lui Yves Allegret **Cînd se amestecă femeia** (cu Edwige Feuillère).

Filme mai importante:

1957 — **Fii frumoasă și tăci** (regie — Marc Allegret, cu Béatrice Altariba).

1958 — **Cristina** (regia — Gaspar Huit, cu Romy Schneider).

1959 — **Plin soare** (regia — René Clément, cu Marie Lafôret).

1960 — **Rocco și frații săi** (regia — Luchino Visconti, cu Annie Girardot, Renato Salvatori și Katina Paxinou).

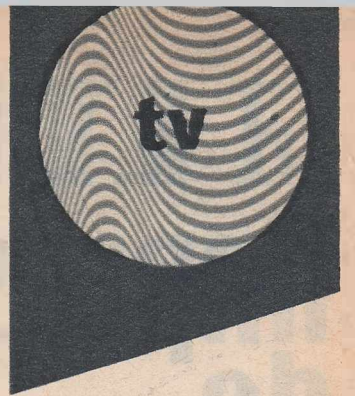
1961 — **Bucuria de a trăi** (regia — René Clément, cu Barbara Lass), **Iubiri celebre** (episodul realizat de Agnes Bernauer, cu Brigitte Bardot), **Eclipsa** (regia — M. Antonioni, cu Monica Vitti).

1962 — **Dracul și cele zece porunci** (regia — Julien Duvivier, cu Danielle Darrieux), **Ghepardul** (regia — Luchino Visconti, cu Burt Lancaster și Claudia Cardinale).

1963 — **Laleaua Neagră** (regia — Christian Jaque, cu Virna Lisi).

1964 — **Moartea lupului** (regia — Alain Cavalier, cu Lea Massari), **Rolls Royce-ul galben** (regia — Anthony Asquith, cu Shirley MacLaine), **A fost cîndva hoț** (regia — Ralph Nelson, cu Ann Margret).

1965 — **Arde Parisul?** (regia — René Clément).

în fața oglinzii

Cînd vine vorba despre televiziune, snobul afișează o superioară detașare și indiferență. El — își va răspunde — nu privește niciodată televizorul. Îl deschid din cînd în cînd copiii sau o mătușă. Sigur, pentru ei poate fi instructiv, amuzant... Dar un om cu pretenții și pretenții mai înalte nu-și pierde vremea cu așa ceva...

E curios însă că, ori de cîte ori îl întrebi despre un anume meci de fotbal, despre emisiunea de muzică ușoară de aseară sau despre ultimul episod dintr-un serial polițist, întîmplarea face să-l fi văzut: tocmai atunci intrase în casă, ai lui se uitau la televizor și, vrînd-nevrînd...

Poza aceasta e mai răsplîdită decît s-ar crede. (Firește, cronicarilor de televiziune nu li se potrivește. Știu fiind că criticii muzicali se recrutează îndeobște dintre iubitorii muzicii, cum despre criticii literari se presupune că i-a minat către această indelectnică pasiunea pentru cuvîntul scris, și cel ce se încumetă să publice reflecții despre programele de televiziune va fi luat în serios numai dacă la el însuși în serios micul ecran.)

Sînt și alte atitudini față de a opta artă. De pildă, cea de prosternare cvasireligioasă a telespectatorilor incurabili, care deschid aparatul zilnic la 6 și îl închid cu regret către miezul nopții. Ei nu mai cunosc alte etaloane de referință, alte probleme, alte soluții, alte fenomene de cultură și artă decît cele de pe micul ecran. Între acesta două extreme se înscrie categoria infinit mai numeroasă a celor care sînt, între multe altele, și telespectatori.

Dar televiziunea însăși, ce gîndește care despre sine? Ce crede despre rolul ei de a instrui, de a educa și în același timp de a amuza, de a te oferi oamenilor o ocupație plăcută în timpul lor liber?

Un răspuns spiritual și aproape concludent ne-au dat, cu cîtiva vreme în urmă, Emanuel Valeriu și Vlad Bîtcă în filmulețul «O simplă glumă», nepretențioasă și agreeabilă trecere în revistă a cîtorva dintre virtuțile, neajunsurile și limitele televiziunii. «Opiniile despre televiziune — spune subtextul acestui film — sînt foarte împărțite și e, într-un fel, firesc să fie așa. Același lucru poate fi privit din unghiuri diverse și îți pare bun sau rău în funcție de ceea ce așteptai de la el. Nici noi nu sîntem siguri că am găsit, în toate direcțiile, soluțiile optime. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu careși televiziunii mai mult decît poate da. Nici cea mai perfectă dintre televiziuni nu va fi panaceu universal pentru necazurile dv. și nu vă va satisface toate dorințele. Iar modul de întrebuintare contează, în cazul televiziunii, aproape tot atît cît și conținutul emisiunilor».

Diversitatea opiniilor despre programele de televiziune se vedește chiar și în paginile ziarelor. Nu de mult, despre un film documentar mai îndrăzneț, care folosește metafora cinematografică și alte procedee sugestive puțin utilizate de documentariștii noștri, un cronicar a scris că e excelent, altul, în aceeași zi, că e foarte prost. Cum trebuie să reacționeze, într-o asemenea împrejurare, televiziunea? Pe cine să creadă? După cine să se orienteze?

Problema depășește cazul citat și se referă mai cu seamă la aprecierile contradictorii comunicate televiziunii de către telespectatori. E, desigur, în primul rînd o chestiune de discernămint. La «Poșta televiziunii» se răspunde cam de-a valma și celor care ridică, într-un mod competent, probleme reale, și cusuriiilor sau celor care au scris, după toate aparențele, numai pentru că nu aveau ceva mai bun de făcut sau pentru că au vrut să-și asculte numele în alt cadru decît alături de «melodia preferată». S-ar putea spune chiar că prezența excesivă a celor din urmă lasă un spațiu prea mic în prea mica «Poșta a televiziunii» pentru dezbaterile cu adevărat interesante. Emisiunea ar merita să i se aloce o jumătate de oră săptămînal, cu condiția să fie făcută cu totul altfel decît acum, eventual pe film, pentru a folosi și mijloace specifice televiziunii și în orice caz la alt nivel de tratare a problemelor. Ea ar trebui să ogîndească în același timp existența unui punct de vedere ferm și clar al televiziunii despre activitatea ei și disponibilitatea necesară unor discuții deschise cu telespectatori avizați și capabili să dea replica (s-ar putea începe cu invitarea lor în studio).

Totul este că, atunci cînd se privește în oglindă singură sau cu ajutorul altora, televiziunea să-și compare imaginea cu ceea ce și-a propus ea însăși să realizeze.

c, jumătate dramatic, de o existență stînjinită de un joc tic al «șuierăturilor pe Tognazzi ambiționează, cum mărturisește, să culă în filmul său largi semnii umane. În orice caz, sceler, realizat după o năvălă ui talentat scriitor, Dino ati, este o garanție. Atît oate fi un scenariu în sine. Im vor apărea alături de or, care este și interpret-principal, un grup numeros trișe. Amintim doar cîteva e ele: Franca Bettoja (foto l)ga Villi, Alicia Brandet. t. John.

Fericirea trainică. Cum tem dobîndi?, se întreabă năr scenarist sovietic, Ghe- i Șpalikov (realizatorul sce- lor pentru filmele Am

douăzeci de ani și Pășec prin Moscova) hotărît să realizeze un film de autor, în care,

după cum se vede. Își asumă o mare răspundere. Eroul principal, Viktor, cel care lansează de-a lungul acțiunii multe întrebări neliniștite, este interpretat de un actor al cărui joc de mare expresivitate l-am cunoscut în filmul **Vii și morți**: Kirill Lavrov (în foto 2 alături de Inna Gulai).

• **Domnișoarele din Rochefort.** De aproape patru luni, fațadele caselor și canaturile ferestrelor din piața Colbert a orașelului Rochefort-sur-Mer sînt vopsite în verde, violet, galben. Exact ca în **Umbrelele din Cherbourg**. Același cineast, Jacques Demy, care ne-a încîntat cu arta sa rafinată de a folosi muzica ca pe o prelungire a sentimentelor, a unor senti-

mente prefăcut naive, intenționează de data aceasta să se exprime, în special, prin intermediul dansului: «Domnișoarele din Rochefort — spune regizorul — va fi o comedie muzicală, dar nu se va baza pe muzică, ci pe un anumit sentiment al vieții, un sentiment de bucurie. Încerc să prind acea fericire pe care o aduc cu ele ființele sănătoase, vii, vesele. Vreau să comunic această bucurie cu ajutorul dansului, al baletului...»

Domnișoarele — gemene — din Rochefort poartă pe generic numele surorilor Catherine De-neuve și Françoise Dorléac (foto 3). Alături de ele mai apar: Danielle Darrieux, Michel Piccoli, Gene Kelly, Jacques Perin, George Chakiris.

la I.T.B. impresii de călătorie

reportaj - anchetă
de Bazil DUNĂREANU

Oamenii se duc la servicii, de acolo la diferite treburi, oamenii se duc la teatre, cinematografe, conferințe, în toate părțile unde îi cheamă viața socială și cea personală, cu tramvaiul, cu autobuzul sau cu troleibuzul. E de la sine înțeles ca în atari împrejurări transportului în comun să i se acorde o mare însemnătate.

În Capitala noastră de pildă, anul acesta, în raport cu anul 1960, se înregistrează o extindere a rețelei de transport în comun (I.T.B.) cu 0,9 km la tramvaie, 51,4 km la troleibuze și 164 km de trasee la autobuze, atingându-se în clipa de față următoarele lungimi: tramvaie — 153,5 km cale dublă, troleibuze — 70,7 km cale dublă, autobuze — 363,5 km de traseu. Numărul de călători transportați a crescut în același interval cu 23%, atingând, precum se știe, peste un miliard. La rîndul ei, mobilitatea populației a înregistrat o creștere sensibilă, de la 634 la 757 călătorii pe locuitor și an. De asemenea, parcul de vehicule aflate în circulație s-a mărit cu 29%. De altfel, milioane de oameni și-au putut da seama de îmbunătățirile serioase aduse, manifestându-și mulțumirea față de modul în care le sînt servite interesele de către I.T.B. Și totuși, în ciuda acestor elemente pozitive (și a altora), în activitatea I.T.B., mai exact în comportamentul lucrătorilor săi față de călători, se manifestă în continuare unele scăderi.

PREAMBUL

Asistînd la un schimb de «opinii» la o temperatură destul de ridicată între un călător și taxatoarea unui autobuz, schimb în care dreptatea era departe de taxatoare, cineva se întreba: oare călătorul trebuie tratat de echipajul de bord ca și cum s-ar afla în autobuz pentru că nu are încotro? Oare echipajul acesta nu se obligă față de călător o dată cu perceperea taxei de bilet? Întrebarea acoperă și o parte din răspuns. Dar numai o parte. Cealaltă o aflăm în destăinuirile altui cetățean, făcute cu același prilej. Omul spunea că a calculat cu aproximație și în medie cîte bilete vinde și cîte cuvinte vorbește un taxator de autobuz într-o oră: 180 de bilete și, respectiv, 2 100 cuvinte, deși normal ar fi (tot aproximativ și în medie) cam 360-400 de cuvinte. Desigur, nimeni nu limitează dreptul nimănui de a vorbi, dar în condițiile la care ne referim, mai ales că regulamentele de funcționare ale I.T.B. interzic lucrătorilor orice fel de schimb de cuvinte cu pasagerii, discuțiile exagerate capătă o altă turnură.

SCENE INERENTE?

Într-o seară, la orele 23 00 autobuzul de pe linia 35, condus de Gheorghe Viașu, oprește în stația de la Universitate. Conducătorul auto se dă jos lăsînd motorul pornit (ceea ce-i interzis de legea circulației), intră în debit să-și ia țigări (ceea ce-i interzis de regulamentele I.T.B.), se reîntoarce și pleacă întîrziat. La stația următoare, firește, aglomerație. În același timp, la capetele

de linie, alți conducători auto pornesc întîrziati în cursă din cauza unor aprinse discuții pe teme fotbalistice, alții întîrzie pe parcurs pentru că opresc să-și cumpere alimente etc., etc., etc. Rezultatul? Întîrzieri care, la rîndul lor, atrag discuții neplăcute. Iată de pildă un caz. În stația I.T.B. de la Universitate, după ce trec, la intervale regulate, nu mai puțin de 11 mașini de pe linia 34, sosește, cu mare întîrziere, și mașina de pe linia 31. Rezultatul: îmbulzeală, discuții, nervi. Cele două lucrătoare instalate la intrare și ieșire dau bilete de sondaj.

Taxatoarea Soreta Rusu (eliberînd un bilet): Poftiți înainte (dar oamenii nu au cum înainta)! Nu pricepeți românește? (În silă): Ce oameni!...

Cea cu sondajul (împărțind bilete de sondaj și barînd drumul de acces către interiorul mașinii): Stați așa, ca niște... (epitetul suspendat).

Victor Manda (călător, pilot TAROM): Decît să vorbiți în felul acesta, mai bine ați circula ca lumea.

Cea cu sondajul (textual, barînd culoarul în continuare): la mai taci și înaintează!

Cineva: De ce vorbiți atît de urît?

Cea cu sondajul (în silă): Vezi-ți de treabă!

Pînă la capătul liniei și-au mai exprimat indignarea și alți călători. În ciuda dreptății pe care o aveau și a unităților de vederi, tot drumul au fost insultați de cele două lucrătoare. Controloarea care se afla la ușa din față a încercat să aplaneze neplăcuta dispută fără să reușească. Îngăduiți-ne să relatăm în continuare și pe scurt discuția care a avut loc la capătul liniei:

Petre Marin (mecanic la ICSIM): Vă rog să-mi dați numărul și numele dv.

Cea cu sondajul (ad-litteram, persiflantă): Mă numesc exact așa cum îmi zice!

Victor Manda: Dumneata nu știi să vorbești ca lumea?

Cea cu sondajul: Păi d-ai-a nu știu să-mi spun nici numele...

Petre Marin (taxatoarei): Vă rugăm să ne dați numărul și numele dv.

Taxatoarea: (din respect pentru cititor, nu putem transcrie replica).

CITEVA RĂSPUNSURI (INSUFICIENTE)

Discuția aceasta și multe altele la care am asistat conduc la o singură concluzie: că munca de educație a personalului I.T.B. lasă de dorit. Din această pricină nu numai că se comit grave abateri de la legea circulației, dar și de la legea nescrisă a raporturilor dintre oameni. Oricît de îngăduitor ar fi călătorul, admitînd chiar «scăpări inerente», discuții și nervi «inerenți», tot e obligat, în cele din urmă, să constate că nu o dată s-au depășit toate limitele posibile și imposibile. Nu e cazul să se stăvilească o dată pentru totdeauna aceste atitudini? Atitudini la care mai putem adăuga: plecarea din stație cu oameni atîrnați de scară pentru că n-au apucat să se urce și nu pentru că autobuzul ar fi aglomerat; plecarea din și oprirea în stație cu demaraje și frîne brusche, care transformă călătorii în mingi ce se lovesc unele de altele; nerespectarea stațiilor de pe traseu la retragerea spre depou, pe linia normală (vezi mașina 33, troleibuzul 81); discuțiile conducătorului auto cu călătorii, deși prevederile legii circulației și ale instrucțiunilor interne I.T.B. interzic acest lucru etc., etc. Toate acestea le-am înfățișat conducerii întreprinderii de transporturi București, adăugînd și cîteva întrebări. Iată-le, împreună cu răspunsurile date de către inginerul șef Ion Malcoci:

1. Ce măsuri de educare și control se iau în cadrul întreprinderii dv. pentru a se asigura un comportament corespunzător al lucrătorilor I.T.B. în contactul permanent cu marea publică?

2. În prețul biletului considerați că este inclus nu numai transportul propriu-zis, ci și tratamentul civilizizat corespunzător?

3. Ce modalități de verificare și rezolvare a sesizărilor oamenilor muncii sînt folosite la dv., ținînd seama de specificul întreprinderii dv.?

Iată răspunsurile primite:

1. Comportarea personalului I.T.B. față de publicul călător reprezintă o preocupare permanentă a conducerii întreprinderii noastre și se manifestă în cadrul școlarizării, instruirii, activității educative, reflectîndu-se în același timp în toate regulamentele și prescripțiile de serviciu. (Întrebăm în continuare: Cum de nu se reflectă și în comportamentul tuturor lucrătorilor dv.? — N.R.) Abaterile de la regulile de comportare cu publicul fac obiectul a numeroase discuții și măsuri administrative, fiind prezente în orice analiză a activității. De asemenea, ziarul nostru, «Muncitorul I.T.B.», rezervă permanent un spațiu larg acestor probleme.

Dat fiind cadrul specific al activității de transport, care nu se desfășoară pe un teritoriu bine delimitat și nu

foto-
varietăți

permite o supraveghere continuă a fiecărui loc de muncă, de mare ajutor în activitatea de educație sînt sesizările pasagerilor. Cu toate măsurile întreprinse, mai apar numeroase cazuri de comportare necorespunzătoare cu publicul, mai ales la noii angajați, a căror pondere în efectivele noastre a fost în creștere în ultimii ani. Considerăm că, perseverînd pe linia îmbunătățirii conținutului activității de educație, prin întărirea influenței pe care o are opinia colectivului de muncă, vom obține o reducere a abaterilor de la regulamentele de serviciu.

La toate acestea, pornind și de la constatările noastre, ne permitem a face o singură remarcă: singura modalitate de control a comportamentului lucrătorilor I.T.B. deducem că este... sesizarea călătorului. Ni se pare o modalitate numai parțial eficientă. În primul rînd, organele de conducere ale I.T.B. ar trebui să controleze, în ciuda «cadrului specific al activității de transport, care nu se desfășoară pe un teritoriu bine delimitat», comportamentul lucrătorilor săi și să supravegheze continuu fiecare loc de muncă. Apoi ar urma sesizările călătorilor.

2. Fără îndoială, comportarea civilizată față de publicul călător este inclusă în serviciile pe care le oferim. Pentru aceasta, așa cum am arătat, există prevederi speciale în regulamentele de serviciu.

(Ne permitem și aici a adăuga: observațiile făcute de noi dovedesc, din nefericire, că unii lucrători ai I.T.B. nu știu acest lucru; publicînd răspunsul de mai sus, poate că-l vor afla — N.R.)

3. Toate sesizările intrate în întreprindere sînt analizate cu atenție. Unele din ele se referă la probleme care pot fi soluționate pe loc, altele presupun pregătiri tehnice sau organizatorice de mai mare amploare. Nimic însă nu rămîne nerezolvat. Dar reclamațiile privind comportarea personalului nostru trebuie să fie concrete, ca să ne permită identificarea celor în cauză, numai în felul acesta putînd

o specie nedefinită

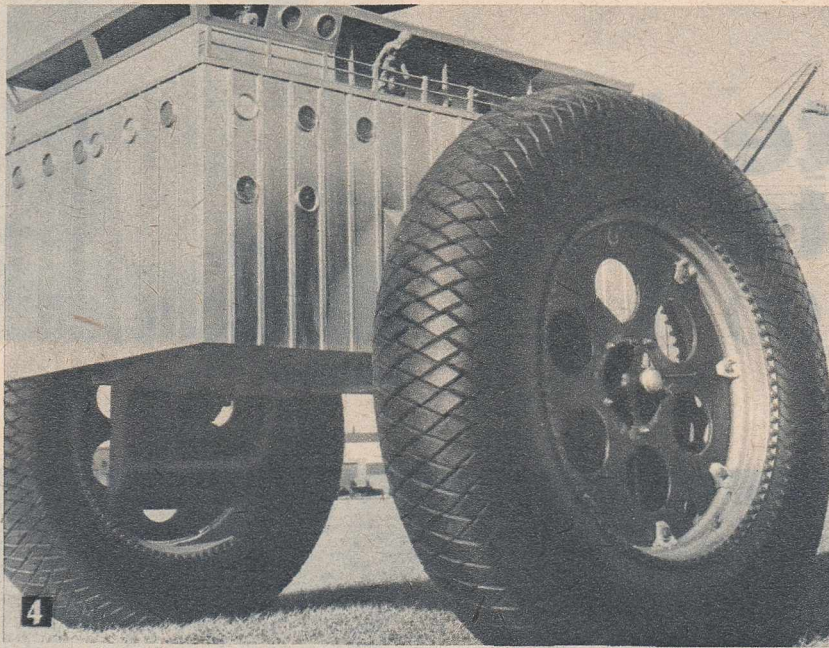
de Eugen FRUNZĂ

1 Acest aparat de radio cu tranzistori, a cărui particularitate constă în faptul că poate funcționa cu succes și sub apă, a fost prezentat în cadrul unui Tîrg internațional la Barcelona.

2. «Old Joe» — bătrînul Joe — este cea mai mare tubă cunoscută astăzi și probabil cea mai veche aflată încă în folosință. Din cauza dimensiunilor sale — aproape un metru în diametru și peste 9 metri de țevă — tuba, construită acum 70 de ani, nu este folosită decît foarte rar de actualul său proprietar: uneori în concerte publice, alteori pentru a cînta pentru propria plăcere pe acoperișul casei sale din Londra.

3. La Kom El Dekka, în Republica Arabă Unită, un amfiteatru roman antic se află în curs de restaurare pentru a putea fi prezentat publicului cu începere din luna iulie a anului viitor. Amfiteatrul, datînd din secolul II î.e.n., a fost descoperit întîmplător acum cîțiva ani, în timpul unor săpături de fundație.

4. 15,25 metri măsoară în diametru aceste anvelope care vor fi montate unor vehicule de mari dimensiuni. Concepute pentru a fi folosite în transportul pe terenuri nisipoase, noroioase, pe zăpadă, în mlaștini sau chiar pe solul altor planete, anvelopele au fost realizate în S.U.A.

fi eficiente. Menționăm că sesizările care nu conțin elemente concrete de identificare se folosesc totuși ca material ilustrativ în cadrul instructajelor și analizelor cu caracter educativ.

«CE ȚIE NU-ȚI PLACE...» ȘI CEVA ÎN PLUS

Medalia are însă și un revers, pe care nu-l putem trece cu vederea: comportamentul unor călători față de lucrătorii I.T.B. Ne vom referi la cei mai ridicați «parametri» atinși. Astfel, controlorul Grigore Bobic, cu nr. 175, a fost grav violentat de un grup de călători care transportau — lucru interzis — bagaje-marfă în autobuzul de pe linia 59. Alt caz: pe linia tramvaiului 14, Ioan Valeriu-Cercel (șos. Mihai Bravu nr. 94) a îmbrîncit-o pe controloarea Victoria Dumitru (nr. 491) care, căzînd din tramvai, s-a accidentat. Motivul? Tînărul — căci era un tînăr — a introdus un leu în aparatul de taxare, urmînd a lua restul de la călători; or, controloarea, urmărindu-l, a observat că tot luînd «restul» își adunase deja cîțiva lei buni... Cum de s-au putut petrece asemenea lucruri?

Sau ce măsuri a luat conducerea Fabricii de confecții și tricotaje București primind de la I.T.B. o adresă în care erau numiți 26 de salariați ai acestei întreprinderi găsîți fără bilet de tramvai, mulți dintre ei lăsîndu-și — lucru inadmisibil — la organele de control legitimațiile de intrare în fabrică? Sau ce măsuri s-au luat la uzinele «Semănătoarea» cînd s-a aflat că Nicolae Hiriciu, salariat al acestor uzine, a luat, într-un vagon cu autotaxare, plăcînd doar prețul unui bilet, un carnet întreg cu bilete, din care a împărțit 9 bilete în stînga și în dreapta, pe restul ducîndu-le apoi acasă? (În ce scop?)

Ne mai putem referi la acei călători care, manifestînd

un sfînt dezinteres pentru tot ce se întîmplă în jurul lor, incurcă pur și simplu treburile în autobuze, troleibuze și tramvaie. Îi cunoașteți: sînt aceia care se opresc în ușă, căutîndu-se prin buzunare, neinteresîndu-i dacă tu ai rămas pe scară; sînt aceia care calcă pe picioare, care îți vîră coada umbrelei în obraz, bineînțeles; sînt aceia care nu știi să cedeze locul femeilor sau celor mai în vîrstă...

Fără îndoială, atitudini de acest fel, oricît ar fi de rare, nu pot fi tolerate. Călătorul care, pe bună dreptate, pretinde lucrătorului de la I.T.B. să-l trateze în modul cel mai civilizat posibil, trebuie, la rîndul său, să se comporte civilizată și să-i determine și pe alții să adopte aceeași atitudine.

PERSPECTIVE ÎMBIETOARE ȘI O RESTANȚĂ

În planurile de viitor (și nu îndepărtat) ale întreprinderii de transporturi București întîlnim prevederi demne de luat în seamă și de salut: crearea unui ansamblu de mijloace tehnice automate pentru dispecerizare, dezvoltarea bazei energetice a întreprinderii în vederea rezolvării problemelor de alimentare cu energie electrică a tramvaielor și troleibuzelor, precum și a căderilor de tensiune din rețea, introducerea unor mijloacele de transport extrastradale (tramvai subteran!), crearea de mijloace de transport mai confortabile și mai moderne, extinderea sistemului de încălzire a incălzitorului cu aparate de taxare etc., etc., etc. Perspective îmbietoare care, nu ne îndoim, vor deveni realitate. Rămîne însă o restanță mai veche: creșterea gradului de civilizație în comportarea personalului I.T.B. și, pentru aceasta, sporirea activității educative și a controlului.

O recentă călătorie prin țară mi-a confirmat încă o dată adevărul că tinerețea e frumoasă în primul rînd prin pasiunea ei pentru marile idealuri, prin dinamismul ei creator, prin neîmpăcarea cu inerția, cu rutina, cu apele stătute. Pretutîndeni te întîmpină ritmul ei impetuos, entuziasmul și îndîrjirea în a făptui cît mai mult, cît mai bine și mai nou. În toate domeniile construcției socialiste contribuția generațiilor tinere, animate de un înalt spirit patriotic și de o mare rivnă de desăvîrșire, a devenit în țara noastră de prim ordin. E o realitate atît de evidentă, încît demonstrarea ei prin pilde și argumente mi se pare, în economia acestor rînduri, inutilă.

Dar călătoria de care aminteam s-a soldat pentru mine și cu un alt soi de observații. Aș zice că n-am găsit oraș, fie mare, fie mic, fără «dilema» lui amintind pe aceea dintr-un binecunoscut roman de Vercors. E vorba de o specie, foarte restrînsă ca număr, căreia antropologii cu mare greu i-ar putea stabili filiația.

Îndeobște ciudatele făpturi preferă semiobscuritatea localurilor cu coniac și capetele de străzi unde vocabularul se reduce la «sanchi» și «mișto». Seamănă desigur cu oamenii tineri, dar în același timp se deosebesc de ei în multe privințe. Părul de pe cap aduce a fin uscat și răvășit, fruntea e aproape inexistentă la prima vedere, ceafa la fel, iar obrazul lor refuză briciul sau lama de ras, considerîndu-le anacronice. Dacă pantofii sînt de două ori mai lungi decît picioarele, atunci se cheamă că «tînărul» respectiv merge în pas cu secolul, iar inteligența îi scapără, măreață, din țintele pantalonilor cît se poate de strîmți și de slinoși.

Fîințele de sex fîminin au oroare de pieptene, de foarfeca pentru unghii și de culorile cu care le-a înzestrat natura. Cînd le vezi pe stradă sau în local simți nevoia de apă, nu ca să-ți astîmperi setea, ci ca să le cureți — dacă mai e posibil — fața cu peria de dușumele.

Localnicii m-au asigurat peste tot că specia în cauză își irosește zilele, săptămînilor, ba uneori și anii, într-o superbă lenevie, că e obraznică la culme și se închipuie fenomenal de superioară. De ce? Pentru că știe, între altele, să danseze ca papușii, să scîrție muzică de călcii, să se imbete din salariul părinților, să nu se atingă de o carte, să nu salute pe nimeni și să considere viața drept coccină de porci.

Chiar dacă știința, sînt sigur, nu va reuși niciodată să clasifice specia și să-i determine locul în evoluția de la maimuță la om, cred că e cazul ca exemplarele cu pricina să se bucure de toată atenția. «Tinerii» aceștia trebuie puși sub reflector. Și mai ales trebuie recuperați pentru o existență demnă și creatoare, alături de milioanele de tineri atît de adevărați și frumoși ai patriei noastre. E aceasta una din îndatoririle de seamă ale opiniei publice.

printre valurile muzicii ușoare

tendințe
și vedete
de azi (II)

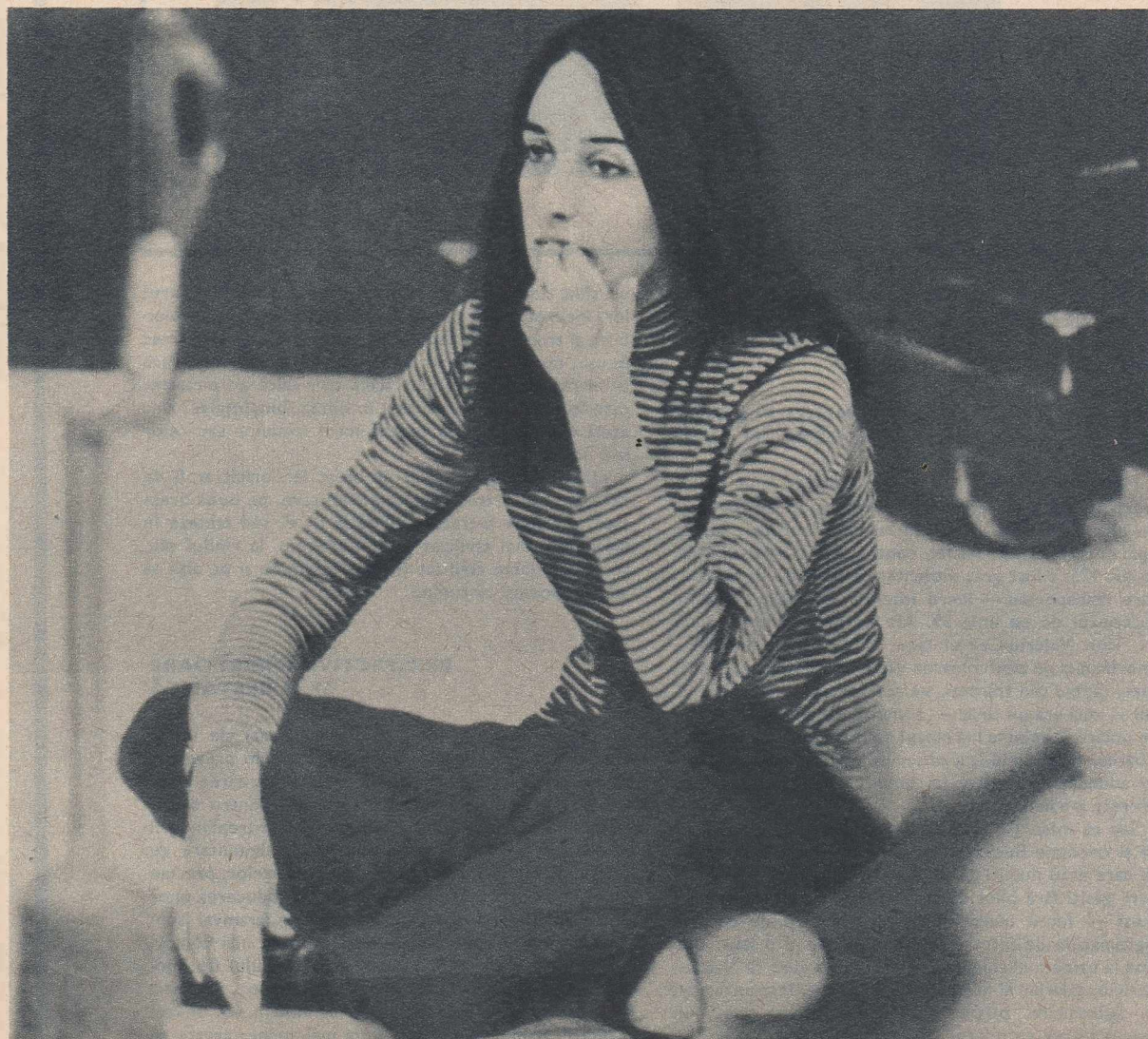

Bob Dylan

- Doi americani minioși
- Tradiția folksongului și cîntecul modern
- Hugues Aufray: o vedetă care a știut să aștepte

Redescoperirea lui Jean Ferrat, Jacques Brel ori Hugues Aufray, de care aminteam în articolul trecut, este doar unul dintre semnele înnoirilor pe care le cunoaște muzica ușoară occidentală.

Poate mai grăitor este succesul de care se bucură astăzi americanii Bob Dylan și Joan Baez; cu atât mai mult cu cât el ne ajută — într-o oarecare măsură — să deosebim atitudinea protestatară sinceră a unui anumit tineret, de nonconformismul puștesc, nu

Joan Baez

de puține ori nociv, al celor ce și-au însușit de curând numele de beatnici. Tinerii artiști amintiți mai sus fac parte din familia acelora pentru care cîntecul este mai puțin un prilej de atmosferă și mai mult o modalitate de exprimare a unei atitudini civice: dezamăgirea, indignarea în fața călcării în picioare a unor valori sociale și etice, protestul antirăzboinic susținut cu deosebire. Neliniștea lui Dylan și Joan Baez este neliniștea unui tineret care simte unde încep minciuna și nedreptatea și a cărei conștiință nu poate fi amețită cu aparențe sau făgăduieli.

Desigur, nimeni nu poate prevedea traiectoria lor artistică (amîndoi au numai 25 de ani), dar curajul cu care folosesc chitară drept o armă de luptă — după o vorbă devenită comună — îi înnobilează. Cu atît mai mult cu cît trăiesc într-o țară în care teoretizarea insistentă de către sociologi a unui «cult al tineretului» îndreaptă, nu de puține ori, revolta juvenilă pe căi lăaturalnice.

O CONȘTIINȚĂ CARE CÎNTĂ

Sînt cuvintele prin care un cunoscut cotidian newyorkez l-a cinstit pe Bob Dylan (s-a născut la 24 mai 1941, într-un orașel din statul Minnesota; numele de Dylan și l-a luat în semn

de prețuire față de poetul Dylan Thomas). Cîntecele sale, multe dintre ele culese în timpul nenumăratelor pelerinări de-a lungul și de-a latul Stateilor Unite, reinvie tradiția melodiei populare americane (folksongul), contopește unduirile simple ale bluesurilor negre cu ritmicitatea și spontanitatea creațiilor ce țin de perioada pionieratului. Lecțiile de măiestrie ale unor dascăli ca Woodie Guthrie sau Pete Seeger (supranumit «prinț al folksongului»), dar mai ales o intuiție artistică sigură i-au arătat lui Dylan drumul exprimării emoționante a unor convingeri cetățenești. Cu o voce ușor nazală, cu un accent specific ținuturilor din Middle West, cîntărețul povestește drama negrilor din Harlem sau de pretutindeni, pune pe note tragica istorie a lui Hollis Brown care și-a ucis soția și cei cinci copii pentru a nu-i vedea cum se sfîrșesc de foame, amenință pe cei ce mijlocesc războaiele:

*«Voi care fabricați arme,
Voi care fabricați avioane ale morții,
Voi care fabricați bombe uriașe,
Voi care vă ascundeți în spatele zidurilor,
Voi care vă ascundeți în spatele birourilor voastre
Vreau numai să vă văd,*

Căci știu să citesc ceea ce se află dincolo de măștile pe care le purtați».

Această îndrăzneală a lui Dylan este proprie multor tineri americani care nu se pot scălda în apele dulci ale indiferenței: «Ceea ce ne interesează — declara scriitorului Thomas Meehan un student — este lupta împotriva războiului nuclear, lupta pentru drepturi cetățenești, lupta pentru stăvilirea corupției, conformismului și ipocriziei în Statele Unite. Bob Dylan este unul dintre artiștii care vorbesc despre toate acestea...» Cîntecele sale nu răspund unei mode grăbite să-și facă loc, ci unui moment de verificare a conștiințelor. În numai cîțiva ani, Dylan l-a lăsat undeva departe pe băiatul care închinase primul cîntec nici mai mult nici mai puțin decît Brigitte Bardot. Pentru asta i-au trebuit nu numai talent și curaj, ci și o timpurie rigurozitate profesională pe care se pare că tinărul de 25 de ani și-o cultivă fără vîlvă.

★

De obicei, numele lui Bob Dylan este alăturat celui al unei tinere de origine mexicano-irlandeză: Joan Baez. Încă de acum șapte ani, la primul Festival folcloric de la New Port, fiica unui modest profesor de fizică din Staten Island dovedea că

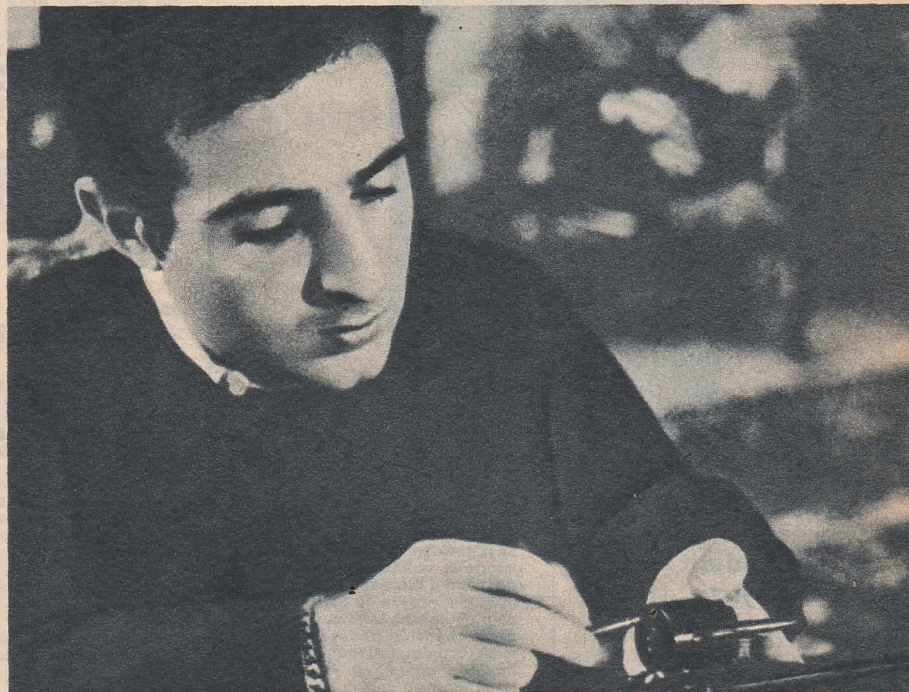
torită vigurosului său mesaj unui Jean Ferrat, Brassens sau Brel, amintit doar în treacăt în articolul apărut în «Flacăra» nr. 35. Ne-am rezervat dreptul de a reveni asupra lui, căci Aufray este unul dintre cei care au susținut răspîndirea în Franța a cîntecelor lui Dylan.

Urcușul său profesional nu este de natură să incinte de loc pe cei dornici să devină vedete peste noapte (precum a încercat în ultima vreme studentul politehnician Antoine Maraccioli care, vrînd să ajungă repede în rîndul fruntașilor noului val, s-a dat peste cap de dragul de a nu trece neobservat).

De la debutul său liniștit, în 1953, artistul (astăzi în vîrstă de 34 de ani) a așteptat cu răbdare ziua în care ideile sale puse pe note vor putea păși cu dreptul în lumea muzicii ușoare; au fost ani de lucru în anonim pentru a putea aduce tineretului «ceva nou, în momentul în care vor avea nevoie de acest nou», cum se explică singur cîntărețul.

Prietenia sa cu Bob Dylan nu este de loc întîmplătoare. Îi unește aceeași atitudine lucidă în fața realităților lumii contemporane («cred că nu avem dreptul să rămînem indiferenți», declara nu demult Hugues Aufray revistei «Arts»), aceeași dăruire unor rosturi majore ale artei: «În ciuda a tot ceea ce s-a spus despre moda

Hugues Aufray

Richard Anthony

are ceva de spus: un glas de mare limpezime interpreta vechi balade ale pionierilor americani pe care, mai apoi, cîntăreața le va folosi drept suport melodic al propriilor sale compoziții. Prin ele Joan Baez îi îndeamnă pe cei din generația sa să răspundă lucid întrebărilor puse de frămîntatul nostru secol.

Naiva și inoperanta ei acțiune de a înființa la Carmel-Valley, în California, «o școală a nonviolentei» (după învățătura filozofului pacifist Ira Sanderl) trebuie privită tot ca o mărturie a protestului său.

Joan Baez a dat muzicii americane nu numai o frumoasă voce de soprană pură, ci încă una din acele «conștiințe care cîntă».

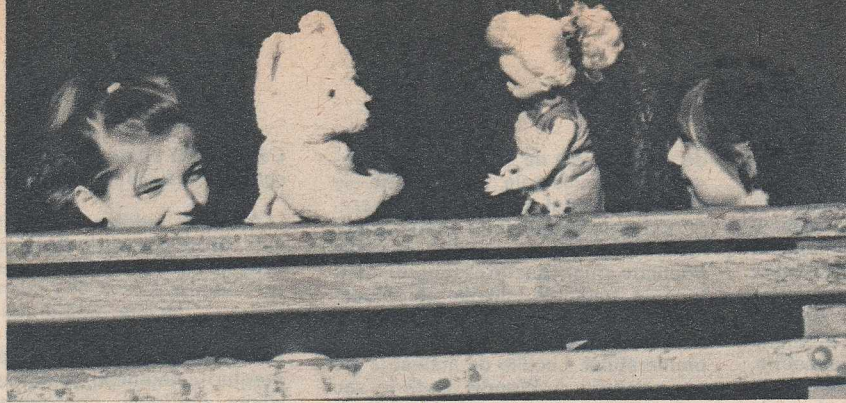
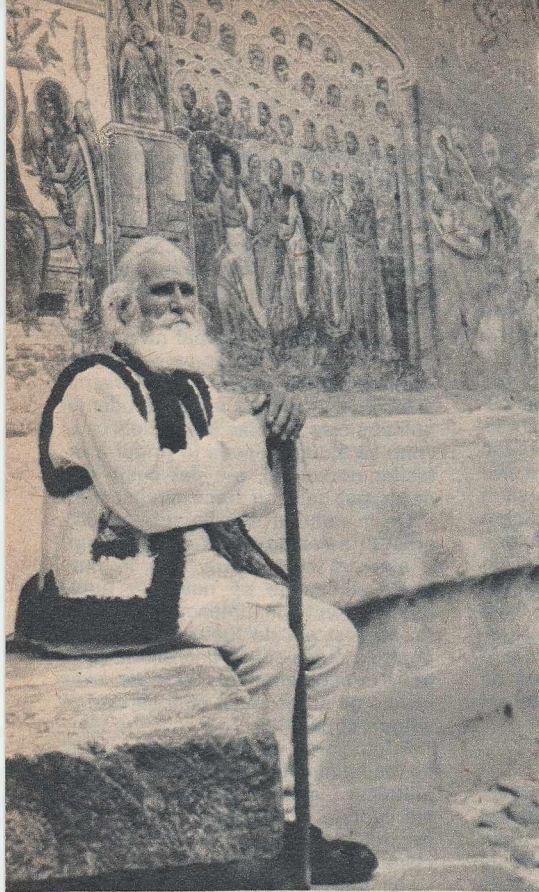
DIN NOU ÎN FRANȚA

Despre Hugues Aufray, alăturat da-

cîntecului angajat, chiar dacă acțiunea noastră este foarte slabă, ea nu poate trece neabăgată în seamă; forța cu care repetăm aceleași lucruri face ca timpul să lucreze pentru noi». Prietenos, nedespărțit de chitară (precizăm: nu a cîntat niciodată la o chitară electrică) și orchestra sa cu care cutreieră orașele, Hugues Aufray este îndrăgît astăzi — alături de Ferrat, Brel, Richard Anthony — de oameni de toate vîrstele, bucurîndu-se să-l aibă în mijlocul lor pe acest excelent interpret, poet și muzician spiritual.

Magda MIHĂILESCU

(Continuarea documentarului nostru va fi dedicată muzicii altor țări și, după cum am mai anunțat, va răspunde pe scurt și la alte două întrebări: «Ce spun ultimele lansări?» și «Ce fac foștii idoli?»)

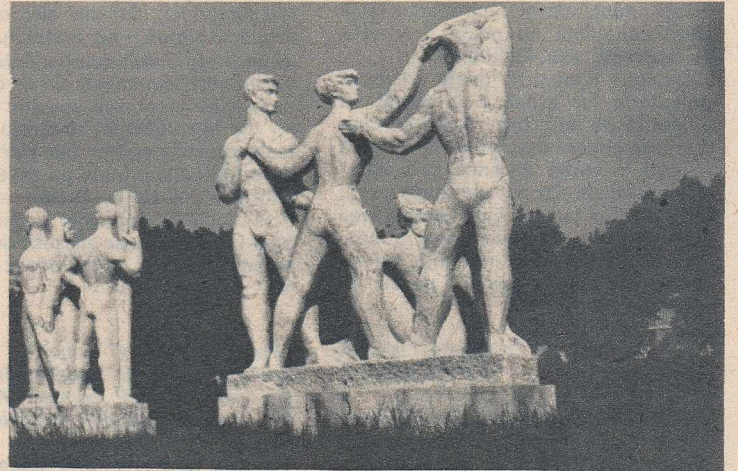

◀ Premia în parc —
Em. MIHĂILESCU

▶ Ipostazele statuiilor —
Const. MOCANU

◀ Popas la Voroneț —
Samoilă BAR

cititorii foto- grafiază

părerile unui student din brașov

Cititorul Constantin Vlad, student la Institutul pedagogic din Brașov, își exprimă câteva păreri în legătură cu conținutul publicației noastre. Astfel, corespondentul nostru apreciază favorabil anchetele pe teme moral-educative și ne cere să le continuăm, lucru pe care îl vom face în mod sigur.

Tov. Vlad ne reproșează apoi că am «sistat» cronicile sportive. Cel mai bun răspuns este — credem — reaparitia în numerele 40 și 41 a rubricii de sport. Nu e vorba deci de o «sistare», ci de o prezență în raport cu importanța unor manifestări sau teme sportive. Din păcate, în ce privește umorul, cititorul nostru are dreptate, deoarece acesta nu mai are caracterul de permanență pe care îl avea înainte, cauza fiind lipsa de spațiu. Situația se va remedia. Sugestia privind crearea unei rubrici de imagini din țări străine nu ni se pare viabilă, deoarece asemenea fotografii apar oricum în cadrul diferitelor reportaje, note de drum.

două proponeri

Cititorul nostru Mihai Gh. Stația ne propune să publicăm unul

sau mai multe materiale prin care să prezentăm din punct de vedere istoric și arhitectonic mănăstirile din nordul Moldovei.

Propunerea ni se pare bună și vom căuta să găsim cea mai potrivită formă de traducere a ei în viață. O a doua propunere — mai bine zis un reproș — vizează o temă dintr-un cu totul alt domeniu: fotbalul. Cititorul nostru are în bună măsură dreptate: de la încheierea campionatului mondial n-am mai scris despre fotbal nimic (cu excepția articolului din nr. 41). Vom căuta să îndreptăm această lipsă.

pentru o discuție despre dansul modern

Propunerea făcută de balerinul Victor Vlase de la Teatrul de stat de operă, de a organiza în paginile revistei o discuție despre dansul modern («Flacăra» nr. 37 din 10 septembrie a.c.), a avut ecou în rândurile unor cititori. Tov. Lică Birsan, învățător, și Terezia Tarcău, învățătoare, ambii din comuna Supurul de Sus, rn. Carei, ne roagă să transmitem tov. Victor Vlase mulțumiri pentru propunerea făcută și ne comunică totodată dorința lor de a o vedea transpusă în fapt. În același sens ne scrie și cititoarea Mariana Cioroiu, elevă la Grupul școlar M.I.A. din Galați, arătân-

du-ne că se face, prin scrisoarea trimisă, și ecoul părerilor fratelui ei: «scrieți despre dansurile moderne» — ne cere corespondenta noastră. În continuare ne întrebăm: «Oare twistul s-a demodat? În această privință aș dori să cunosc și părerea altor tineri».

La aceeași rugămintă se raliază și cititorul Ion V. Bălcescu, funcționar din Tg. Jiu.

Așa cum am mai arătat, propunerea unei discuții despre dansul modern a fost reținută și, în momentul în care spațiul ne va permite, ancheta va apărea.

un ecou din nordul țării...

Ca urmare a notei «... și noi cei din Fălțiceni» apărute în «Flacăra» nr. 34, Comitetul de stat pentru cultură și artă al regiunii Suceava ne răspunde următoarele: «La Fălțiceni se găsesc, într-adevăr, mai multe locuri care amintesc despre unii oameni de seamă ai artei și literaturii românești, locuri care nu sînt încă suficient puse în valoare. Casele Nicolae Gane și Ion Creangă au pe fațadele lor plăci memoriale. Pentru casele în care au locuit Mihail Sadoveanu și Eugen Lovinescu urmează să se asigure, de asemenea, plăci comemorative». În continuare adresa de răspuns mai menționează posibilitatea organizării unei secții a muzeului raional, care să prezinte aspecte din viața și activitatea oamenilor de seamă care au trăit și creat în acest oraș.

cititorii către cititori

Următorii cititori doresc să corespundeze: Sabina Goanță, studentă, com. Izvoarele, rn. Băilești; cinema, ilustrate; Ney Rădulea, operator chimist, 20 ani, Craiova, bloc tineret, str. Dimboviței 63: teme diverse, ilustrate; Corina Elena Măciucă, elevă, Focșani, str. Dr. Bagdasar 35: teme diverse; Nicoleta Brătescu, elevă, com. Jupalnic 163, rn. Orșova; cinema, ilustrate; Gheorghe Chitic, vînzător, 20 ani, Piatra-Neamț, str. Victoriei 96; ilustrate; Margareta Manea, contabilă, com. Urleta, rn. Cimpina; ilustrate; Cita Cretu, elevă, Azuga, str. 24 Ianuarie 7, rn. Cimpina; literatură, muzică, sudor, 18 ani, Constanța, str.

Râscoalei 37: teme diverse, ilustrate; Mirela Mariana Vișan, elevă, 17 ani, Focșani, str. Longinescu Gh. 28: teme diverse, muzică, ilustrate; Constanța Cristea, studentă, Iași, complex studentesc, cămin nr. 8, bl. U. 4: teme de viață; Costel Lămureanu, elev, Constanța, bd. Tomis 61, bl. S. 2, sc. A, et. 4, ap. 11: ilustrate; Mariana și Radu Cioroiu, elevi, Brăila 4, str. Timis 15: cinema, muzică ușoară, ilustrate; Violeta Veronica Verzea, elevă, Mizil, str. Valea Jiului 8: teme diverse, cinema, ilustrate; Elena Zetu, asistentă medicală, com. Valea Glodului, rn. Fălțiceni; ilustrate; Jean Lazăr, lăcătuș, 22 ani, Hunedoara, C.M. 3, ap. 89: teme diverse; Angela Spiridon, elevă, Băicoi, str. Oltului 25, rn. Cimpina; muzică, cinema, ilustrate; Adela Iscovici, elevă, 15 ani, Brăila, str. Ștefan cel Mare 396; cinema, muzică; Georgeta Olariu, contabilă, Iași, str. Zimbrului 46; ilustrate; Lily Pătună, elevă, 16 ani, București, of. 14, str. Veseliei 33, rn. Lenin; filatelie, muzică, ilustrate; Ionuț Varga și Emil Vlad, studenți, București, str. Drumul Taberei 11, bloc C, rn. Lenin: teme diverse, ilustrate; Aurel Oprean, electri-

cian, 19 ani, Simeria, str. Victoria 8: teme diverse; Angela Munteanu, elevă, 17 ani, com. Purcăreni, rn. Sf. Gheorghe: teme diverse, ilustrate; Dorina Dima, elevă, 18 ani, com. Bod, str. Gării 623, rn. Sf. Gheorghe: sport, muzică; Marina Graur, contabilă, com. Boldu, rn. Rm. Sărat; ilustrate; Rosita Mayerovici, elevă, Brașov, str. Ceahlău 19: teme diverse; Cornel Cnav, frezor, Timișoara II, str. Renasterii 35 B: teme diverse, ilustrate; Nina Popa, elevă, 16 ani, București, str. Carpați 30, rn. Grivița Roșie: teme diverse; Ioan Rusu, laminator, 22 ani, Hunedoara, str. 30 Decembrie, bl. C.M. 4, et. 7, ap. 79: teme diverse, sport, ilustrate; Maria Zbanț, elevă, Botoșani, str. Luceațărului 65; ilustrate; Elena Smoleanu, elevă, Băicoi, str. 23 August 53, rn. Cimpina; ilustrate; Ion Obadă, controlor tehnic calitate, Brașov, str. Valea Jiului 7: literatură, cinema, ilustrate; Elena Stoian, elevă, 16 ani, Brăila, str. Grivitei 418: cinema, ilustrate; Eugenia Mișcoi, elevă, 17 ani, Liceul din Sebiș, rn. Gurahoni, reg. Crișana: literatură, muzică, cinema; Nicolae Gheorghiu, elev, 17 ani, Ploiești, str. Vișoarei 1: filatelie,

Sînteți invitați să ne îndicați: INTERPRETUL DV. PREFERAT CELE MAI BUNE FILME ALE ANULUI

Ca și anul trecut, revista «Flacăra» vrea să cunoască părerea:

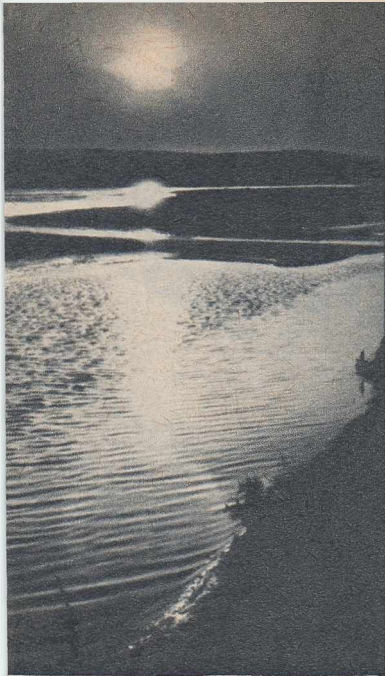
«CARE SÎNT CEI MAI BUNI ACTORI ROMANI ȘI STRĂINI AI ANULUI?»

și
«CELE MAI BUNE FILME PE CARE LE-AȚI VĂZUT ÎN 1966?»

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data de 1 decembrie 1966, cu mențiunea pe plic «Pentru ancheta «Flăcării» — trebuie să cuprindă părerile dv. privind:

- 1) Cel mai bun actor român de film văzut în 1966.
- 2) Cea mai bună actriță română de film văzută în 1966.
- 3) Cel mai bun actor străin de film văzut în 1966.
- 4) Cea mai bună actriță străină de film văzută în 1966.
- 5) Cel mai bun film românesc vizionat în 1966.
- 6) Cel mai bun film străin vizionat în 1966.
- 7) Cel mai bun actor de teatru văzut în 1966.
- 8) Cea mai bună actriță română de teatru văzută în 1966.
- 9) Cel mai bun interpret român de muzică ușoară ascultat în 1966.
- 10) Cea mai bună interpretă română de muzică ușoară ascultată în 1966.

Rezultatele acestei anchete vor fi publicate în numărul nostru de Anul nou.

Reflexe — Ștefania POPESCU

literatură, sport; Dumitru Ancuța, preparator minereu, 18 ani, Lupeni, str. T. Vladimirescu, bl. B 200, sc. 4, et. 4, ap. 138; teme diverse, cinema, ilustrate; Cezar Călinescu, tehnician geotehnic, București 28, str. Ancuța Ilie 8, rn. N. Bălcescu; teme diverse, ilustrate; Mimi Albuiescu, elevă, 17 ani, Băicoi, str. Tufenilor 107, rn. Cimpina; ilustrate; Florentina Buescu, elevă, Constanța, Piața Independenței 13, bl. B, sc. C, et. 4, ap. 14; ilustrate; George Bohilțea, student, București, str. Doamnei 1, rn. T. Vladimirescu; sport, muzică, ilustrate.

în câteva rânduri

Ineluș Tudoran — Lupeni. Pentru a afla amănuntele dorite, adresați-vă Studioului de televiziune, căsuța poștală 111-București, pentru emisiunea «Debuturi».

Mihaela Mirou — București. Comunicați-ne adresa completă, spre a vă putea răspunde prin scrisoare.

Sandu A. Zaharia — Pitești. Aprecierile dv. atât de călduroase constituie un imbold pentru redacția noastră. Scotim interesantă tema sugerată de dv. — evoluția vieții pe pământ — și o vom include în planurile noastre.

Dana Popa — Piatra-Neamț. 1) Observația dv. privind locul morții lui Eminescu este justă: locuința din str. Plantelor, la care se referă articolul, este de fapt ultimul domiciliu al poetului. 2) Doriți să se scrie despre viața unor oameni de seamă români și străini din zilele noastre și din trecut. De acord. Noi am publicat asemenea materiale: George Constantinescu — creatorul sonicității (nr. 33); George Coșbuc (nr. 36); dr. Albert Schweitzer (nr. 38); George Vraca (nr. 39); Nicolae Olahus (nr. 40) și E.A. Poe (nr. 40) etc., etc. Și firește că vom mai publica. 3) Sintem convinși că absența de pe piața orașului dv. a articolului respectiv a fost doar temporară.

Aurora Pavel — Moinești. 1) Vă promitem un articol despre N. Tonitza în paginile revistei, la rubrica «Cititorii întreabă». 2) Nu vă putem furniza adresa cerută.

Irina Rădulescu — Giurgiu. 1) Despre Muzeul Louvre, revista noastră a publicat nu prea de mult un articol. 2) Actrița Marilù Tolo e de origine italiană, dar a turnat mai mult în Franța.

Vasile Dobre — Călărași. 1) Editarea unui supliment literar nu intră în vederile redacției noastre. 2) Nici reproducerea în culori ale unor tablouri. Cel puțin deocamdată...

un maestru al literaturii indiene

«M-ar interesa unele date din viața și creația marelui scriitor indian Calidasa».

Rodica POPESCU, Pitești

Răspunde conf. univ. ZOE DUMITRESCU-BUȘULENGA.

Așa cum despre vechea literatură indiană se știu puține lucruri exacte în ceea ce privește cronologia și pe unii creatori, și despre marele poet care a trăit, pare-se, în secolele IV-V ale erei noastre s-au păstrat mai multe legende. Se spune despre Calidasa, interpretându-se numele său, că ar fi primit (ca și poetul grec Hesiod) darul poeziei de la zeita Cali. El ar fi trăit la curtea strălucită a unui rege protector al artelor, Chandragupta II, și ar fi murit ucis de o curtezană, în vreme ce era oaspete al regelui din Ceylon. În orice caz, poetul acesta, cel mai mare de limbă clasică sanscrită, a devenit un fel de personaj în tradiția indiană, iar opera sa își menține pînă astăzi prestigiul neatins, atât în literatura sa națională cât și în cea universală.

Registrul poetic al lui Calidasa a cuprins în mod egal trei genuri literare — liric, epic și dramatic — ilustrate cu același relief. În poezia lirică și epică el a dat câteva roade de o mare frumusețe, poeme dovedind o sensibilitate autentică, un remarcabil simț al naturii și o stăpînire excelentă a mijloacelor de expresie. Cel mai cunoscut este *Norul vestitor* (Meghadūta), încercat de dragostea și tristețea unui tânăr exilat departe de soția sa și care-i trimite o afectuoasă solie printr-un nor ce pleacă spre nordul natal. Din tradițiile complicatei mitologii brahmane Calidasa se mai inspiră și în alte două poeme, *Nașterea*

zeului Kumara (Kumarasambhava) și *Neamul lui Raghna* (Raghnavanșā), acesta din urmă tratînd într-o manieră lirică genealogia unei dinastii cunoscute din marea epopee a înzilor, *Ramayana*. I se mai atribuie poetului și o altă lucrare descriptivă, plină de prospețime, despre succesiunea celor șase anotimpuri în India, și anume *Ciclu anotimpurilor* (Ritusamhara). Dar faima cea mai întinsă și-a câștigat-o Calidasa cu opera lui dramatică, alcătuită din trei ample poeme. Cel dintîi este o comedie destul de convențională, *Malavika și Agnimitra*, în care o prințesă, trăind necunoscută la curtea unui rege, va fi iubită în cele din urmă de el și, după descoperirea obrșiei ei, va deveni a doua lui soție. Al doilea poem, cu temă de basm, *Urvaci*, relatează dragostea unei semizeite îndrăgostite de un viteaz din lumea muritorilor. Cel de-al treilea poem dramatic al lui Calidasa, care l-a entuziasmat pe Goethe și a fost tradus la noi de către George Coșbuc, este *Sacuntala*, povestea de dragoste dintre regele Dușanta și Sacuntala, fiica adoptivă a pustnicului Camva. Plină de grație și navitate, de puritate și pasiune, figura eroinei se integrează armonios în luxurianta natură indiană și contrastează violent cu viața de curte din jurul regelui Dușanta, supusă intrigilor și nedreptăților. Dragostea curată și credincioasă a Sacuntalei este, după îndelungi suferințe, din nou prețuită de rege care, revenindu-și din rătăcire, o readuce lângă el, împreună cu fiul lor.

Alta adevăr al sufletului omenesc, atîta suferință și împlinire, ca și frumusețe a expresiei poetice găsim în *Sacuntala*, înclt opera aceasta se așază cu drept cuvînt printre marile poeme de dragoste ale lumii, a căror muzică lăuntrică va delecta totdeauna inimile oamenilor.

căzut în lupta pentru apărarea țării...

«Am citit recent în presă că s-au împlinit 50 de ani de la moartea eroică a generalului Praporgescu. Aș vrea să cunosc mai multe date din viața acestui militar de frunte al țării».

Ion TERBEȘ — Turnu-Măgurele

Răspunde ELENA POPESCU, muzeograf principal la Muzeul militar central.

Generalul David Praporgescu s-a născut la Turnu-Măgurele, la 13 decembrie 1865, într-o familie modestă de răzeși. După absolvirea școlii primare și a două clase de gimnaziu în orașul natal, a urmat între 1882 și 1885 «Școala normală pentru învățătura poporului român» din București. Cîteva luni a fost învățător în comuna Lița, județul Teleorman, apoi a intrat voluntar în armată, în Regimentul 11 călărași.

Deoarece încă din timpul școlii normale dovedise o înclinare deosebită spre studiul istoriei și al artei militare, s-a hotărît să rămînă în armată, fiind înaintat, în 1886, la gradul de sergent. Fără a fi obligat să urmeze cursurile școlii, dată fiind prezența sa la pregătire, Praporgescu s-a prezentat la examenul de absolvire a Școlii de ofițeri de la Bistrița, la care a obținut un rezultat excepțional, clasîndu-se primul dintr-o sută de elevi.

După avansarea sa ca locotenent, a

fost trimis la specializări în școli militare renumite în acea vreme (Franța, Austria), a devenit el însuși profesor la Școala de ofițeri și la Școala superioară de război, șef de stat major la inspectoratul general al armatei, comandant de regiment etc., fiind treptat avansat în grad. La 1 aprilie 1916, devenind general de brigadă, i s-a încredințat succesiv comanda mai multor brigăzi de cavalerie. Evidențiat pentru înșușirile sale, generalul Praporgescu a fost trecut, în preajma intrării în război, la comanda Diviziei 20 infanterie, care a avut misiunea să supravegheze Dunărea de la Corabia la Severin.

Simțîndu-se nevoia unei serioase și priecute conduceri a trupelor în operațiile din defileul Oltului, i s-a dat comanda efectivă a Corpului 1 armată. Deoarece moștenise de la predecesorul său o situație militară disperată, a luat măsurile cele mai indicate și a reușit să organizeze pozițiile defensive ale armatei sale, să o pregătească din nou pentru luptă, să-i înalțe moralul. La 30 septembrie 1916 însă, în timpul unei inspecții pe primele poziții, explozia unui obuz i-a curmat viața. Ultimele cuvinte ale generalului David Praporgescu, adresate celor care-l însoțeau — «Nu slăbiți credința, a noastră e izbînda» — erau menite să se întipărească în sufletul și conștiința ostașilor și să-i îmbărbăteze în luptele ce aveau să fie continuate pentru apărarea independenței naționale.

isos + topos...

«Aș dori să aflu ce sînt izotopii».

Ștefan CHIRU
Cimpulung Moldovenesc

Răspunde prof. univ. VALERIU NOVACU, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România.

Denumirea de izotop provine din cuvintele grecești: isos = «egal» și topos = «loc». Doi nuclei atomici izotopi sînt nuclei care au același număr de ordine,

deci ocupă același loc în tabloul periodic al elementelor, dar diferă prin masa lor. Toți izotopii unui element chimic sînt atomi care au în învelișul electronic același număr de ordine, deci același număr de protoni), dar au greutăți atomice diferite (nucleii diferă prin numărul neutronilor pe care-l conțin). De exemplu, hidrogenul are doi izotopi — deuteriu (al cărui nucleu conține, pe lângă proton, și un neutron) și tritiu (al cărui nucleu conține, pe lângă proton, doi neutroni).

Dat fiind că proprietățile chimice ale unei specii atomice depind esențialmente de numărul atomic, rezultă că toți izotopii au proprietăți identice din punct de vedere chimic. În fizică se spune că există «pleiada» de izotopi. Astfel, oxigenul are pleiada de izotopi O_8 , O_9 , O_7 . Azi se cunosc peste 700 izotopi stabili. Unele elemente au o pleiadă bogată de izotopi: de pildă staniul numără 10 izotopi (mulzi).

În afară de izotopi stabili, există și alții instabili. O dată formați, ei se dezintegrează radioactiv transformîndu-se, prin emisie de particule alfa sau de electroni, în izotopi stabili, transformarea fiind însoțită în genere de o emisie de raze gamma. Fenomenul de radioactivitate naturală a uraniului, radiului etc. constă în asemenea transformări radioactive.

Prin bombardarea nucleilor cu particule alfa sau prin neutroni etc. s-au produs izotopi radioactivi artificiali. Cu ajutorul reactorilor atomici se pot produce izotopi artificiali cu deosebită ușurință. Se cunosc azi cîteva sute de izotopi radioactivi care servesc ca un auxiliar prețios în munca de cercetare în chimie, biologie, medicină, ca și în activitatea practică la prospecțiuni miniere, metalurgie, agrozootehnie, în industria chimică, în medicină.

pe scurt

Petric Stuparu, Iași. Iată, în continuare, răspunsurile la întrebările dv.: 1) Concursurile de frumusețe organizate în diferite țări occidentale nu au un caracter oficial. Nu există organisme naționale sau internaționale create în vederea acestor concursuri, cum sînt, de pildă, cele ce activează pe tărîm sportiv. Concursurile de frumusețe sînt organizate de obicei de diferite ziare sau reviste, posturi de televiziune, case de filme, companii producătoare de produse cosmetice, mari case de modă etc., avînd un caracter comercial. 2) Despre evoluția armelor am publicat un articol în nr. 41, ca răspuns la o cerere mai veche a unui alt cititor. 3) Musca țete, denumită științific *Glossina palpalis*, trăiește în Africa ecuatorială. Este purtătoarea agentului patogen al așa-numitei boli a somnului (*Trypanosoma gambiense*), o boală care, de cele mai multe ori, duce la moartea celui infectat. 4) Despre istoricul tractorului vom publica un articol separat.

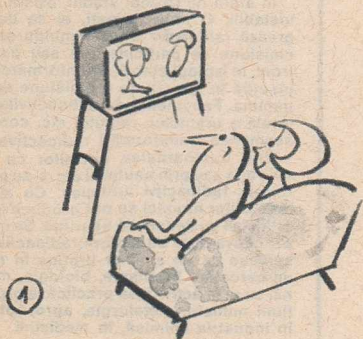
Dumitru Lăcătuș, Dej. Originea țigănilor este stabilită: ei au venit din India și s-au răspîndit, ca nomazi, în aproape întreaga Europă. Opere inspirate din viața țigănilor: amintim în primul rînd nuvela scriitorului francez Prosper Mérimée, care stă și la baza cunoscutei opere «Carmen» de Bizet; poemul «Țigani» de Pușkin etc. Nici în literatura noastră nu lipsesc opere închinete vieții țigănilor: dintre cele clasice vom aminti poemul eroicomic «Țiganiadan» de Ion Budai-Deleanu, drama istorică «Răzvan și Vidra» de B.P. Hasdeu, iar din literatura contemporană volumul de poeme și balade «Cîntice țigănești» de Miron Radu Paraschivescu.

Jenița Păduraru, Botoșani. 1) Vă recomandăm să citiți «Viața lui Ștefan cel Mare» de Mihail Sadoveanu. 2) «Fata morgana» este o formă complexă a unui fenomen fizic ce se numește miraj optic. E vorba de fenomenul de refracție treptată a razelor de lumină, care se produce cînd aceste raze străbat straturi de aer cu densități deosebite. Aceste densități sînt cauzate de încălzirea la temperaturi foarte diferite a păturilor de aer, mai apropiate sau mai depărtate de sol. În asemenea cazuri, călătorului prin regiuni de desert sau chiar prin cîmpii întinse îi apar înaintea ochilor imagini de obiecte sau așezări aflate la distanțe de zeci sau chiar de sute de kilometri, dîndu-i iluzia că se află în imediata lor apropiere. Imaginile respective îi apar însă răsturnate. 3) «Ku-Klux-Klan»-ul și «Mafia» sînt două organizații teroriste apărute în regiuni diferite ale globului: prima — în S.U.A., în al șaptelea deceniu al secolului trecut, ca o reacțiune a proprietarilor de sclavi și adeptilor lor împotriva luptei antisclavagiste și antirasiste a poporului american; a doua — în Sicilia (Italia), ca un mijloc de luptă a reacțiunii moșierești siciliene împotriva mișcărilor țărănești și a organizațiilor progresiste. Ambele au ca armă comună de luptă teroarea, asasinatul, șantajul. 4) Interpretate de care ne întrebati puteți să-i scrieți pe adresa Teatrului «Barbu Delavrancea», șos. Ștefan cel Mare 34, București.

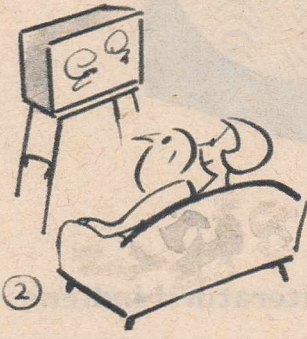
C. Virginia, Tulcea. Nu credem că e cazul să vă canoniți în mod inutil copilul. Dacă într-adevăr, așa cum ne scrieți, este lipsit de talent înnașcut, de ce țineți cu orice preț să-l vedeți actor? Chiar dacă, prin absurd vorbind, am presupune că ar ajunge într-un institut de teatru și că l-ar absolvi, ce s-ar alege de el? Ar deveni un om care nu s-ar realiza niciodată, ar fi un nemulțumit, un condamnat la nefericire. Dacă într-adevăr are atât de multă voință, căutați să-i cunoașteți aptitudinile reale și canalizați-i în direcția acestora toate eforturile.

V. SILVIAN

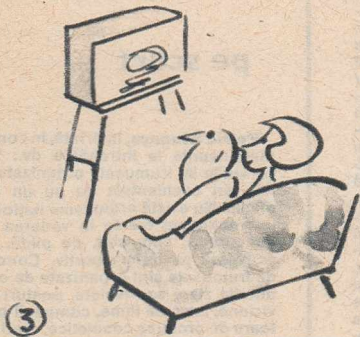
MARȚI

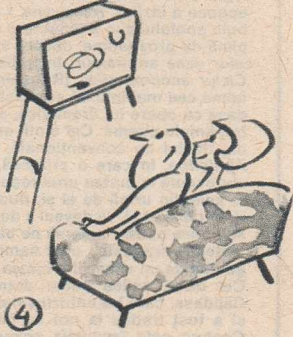
MIERCURI

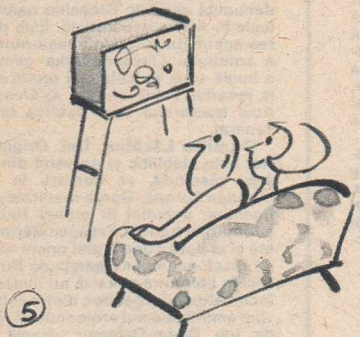
JOI

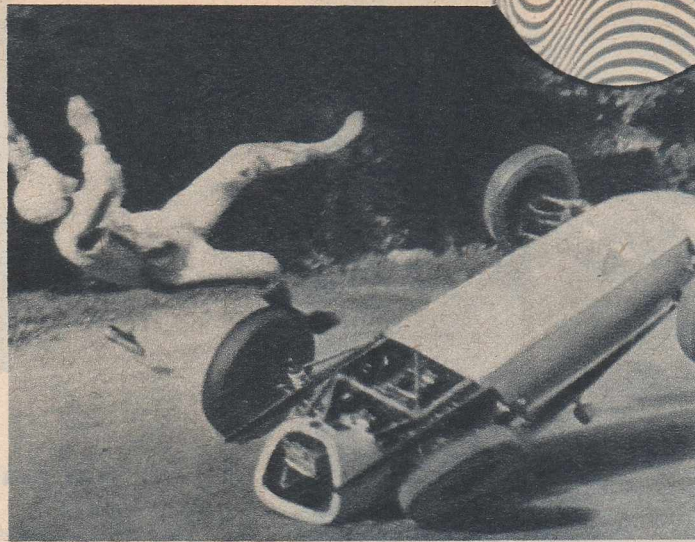
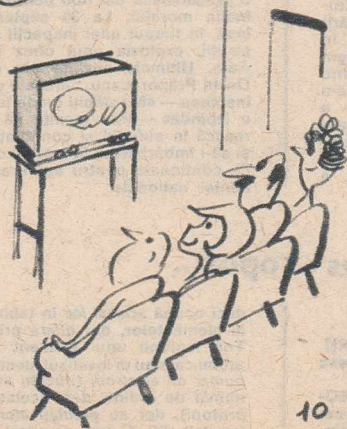
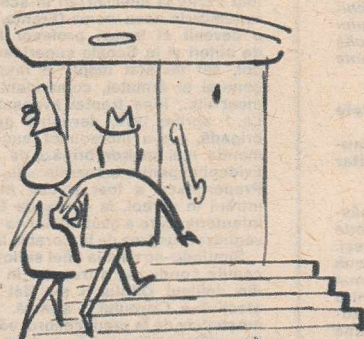
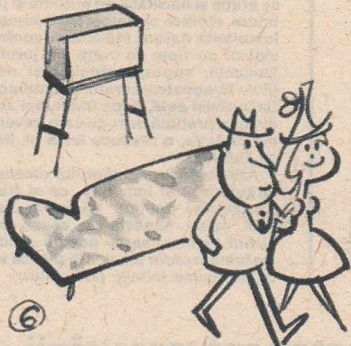
VINERI

SĂMBĂȚĂ

DUMINICĂ...

- Reședință de regiune.
- Coordonate geografice: 25°30' longitudine estică și 45°45' latitudine nordică.
- Numărul locuitorilor (orașul propriu-zis): 163 348.
- Altitudine: 550 m.

BRAȘOV*)

Brașovul este unul din frumoasele orașe ale patriei, în care trecutul se îmbină armonios cu prezentul — o fericită simbioză între tradiții și marile realizări ale prezentului. Urmele arheologice descoperite aici vorbesc despre continuitatea vieții omenești pe aceste locuri din cele mai vechi timpuri. Uneltele de piatră, bronz și fier scoase la lumină în raza orașului dovedesc prezența omului primitiv; la Cumidava — azi Râșnov — a fost o așezare dacică și un castru roman, iar pe raza comunei Hărman s-au găsit urmele unor așezări ale populației locale din secolul al IV-lea și al IX-lea e.n. Pe valea Timpei din perimetrul actualului oraș, la începutul secolului al XIII-lea exista deja o așezare stabilă a populației autohtone românești.

Veacuri de-a rândul românii din Scheii Brașovului și-au marcat prezența în viața spirituală a poporului nostru. Încă din vremuri îndepărtate Scheii, și după aceea Brașovul în întregime lui, au ținut permanent legătura cu țările de peste munte. Zeci de hrisoave și cărți domnești păstrate azi în Muzeul din Scheii constituie dovezi ale unor legături continue cu Țara Românească și cu Moldova.

Biserica Sf. Nicolae, construcție monumentală pe care o vedem și azi în Scheii Brașovului, a fost ridicată de-a lungul a sute de ani, la zidirea ei dându-și sprijinul Vlad Vodă Călugărul, Neagoe Basarab, Petru Vodă Cercele, Aron Vodă al Moldovei.

Scheii Brașovului au intrat în istoria poporului român prin intensă viață culturală desfășurată aici timp de sute de ani la rând.

Documentar, Brașovul este menționat încă din anul 1234 sub numele de Corona, iar din anul 1252 sub numele de Barasu. La început o

așezare mai mult meșteșugărească, el s-a dezvoltat repede datorită situației sale la intersecția drumurilor comerciale dintre cele trei țări române, drumuri care legau totodată Occidentul cu Orientul. Dezvoltarea necontenită a producției meșteșugărești a intensificat schimbul de mărfuri cu Țările Române prin trecătorile Buzăului, Branului, Bratocei și Oituzului. Privilegiile comerciale acordate negustorilor brașoveni de Vlaicu, Mircea cel Bătrîn, Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare etc. au favorizat aceste legături economice, legături dublate de cele politice și culturale. În secolul al XVI-lea Brașovul a ajuns, după cum spunea un cronicar al vremii, «piața principală a vecinilor și un atelier comun pentru toate lucrurile». Încă de la sfârșitul secolului al XIV-lea, mai ales din cauza primejdiei otomane, brașovenii au trecut la fortificarea orașului cu ziduri duble din piatră și cărămidă și cu 32 de turnuri și bastioane de apărare. În 1420 se durează «Sfatul» din centrul orașului. O dată cu această perioadă începe și dezvoltarea culturală a Brașovului; pe lângă biserica Sf. Nicolae din Scheii funcționează o școală românească, cea mai veche din țară. De sub tiparnița brașoveană au ieșit între anii 1559 și 1581 primele cărți românești ale lui Coresi, ceea ce a dus la cristalizarea limbii noastre literare. În vechiul Scheii al Brașovului — rămas același pînă azi — s-au păstrat neatinse vechi tradiții ale poporului nostru și multe urme materiale ale culturii de care s-a bucurat colectivitatea românească de aici. Prin valoarea lor istorică, de artă sau documentară ele constituie un tezaur important și mărturie de neprețuită valoare pentru trecutul țării noastre. Brașovul era în tot acel timp

«BĂTRÎNUL LEU» NU A ABANDONAT LUPTA!

Un arbore apare în fața capotei și crește, crește cu o viteză fantastică. Apoi o bornă de beton, un zid, un taluz. Linia dreaptă se întrerupe, soseaua refuzând să meargă mai departe. Uluiitor de rapid, curba își sare în față. În câțiva metri, în câteva zecimi de secundă trebuie să frînezi, să virezi, să frînezi și iar să virezi, să ambalezi pentru a da motorului regimul cel mai potrivit de lucru, să fixezi în permanență cu privirea vitezometrul, să angajezi mașina în curbă, imprimind roților dinainte unghiul ideal, să te situezi la limita unei traiectorii nefirești care ar putea duce la un accident mortal, să determini locul exact în care să apeși acceleratorul pentru a ieși în plină viteză din viraj, ca proiectat de o praștie, hîrșind marginea pistei. Și totul pentru a merge mai repede! Căci trebuie mers mai repede, mai repede decât îți permite limita de securitate și însăși rezistența organismului.

Aceasta este cursa de 24 ore de la Le Mans, care se desfășoară în fiecare an pe un circuit de 13,416 km, unul din cele mai dificile circuite din

lume. Alura cu care se aleargă este de-a dreptul supraomenească și nu se poate închipui cum este posibil, din punct de vedere tehnic, să oblige o mașină să alege atât de repede. Și totuși se aleargă.

...În acest an o ploaie mărunță a udat pista de la Le Mans, fapt care a făcut dificilă realizarea de recorduri. Astfel, pentru a bate recordul de anul trecut, stabilit de Phil Hill pe un prototip Ford (3 minute, 33 secunde, ceea ce reprezintă o medie orară de 227 km), trebuia să se ruleze cu o viteză cu mult mai mare, căci un bolid pe o astfel de pistă pierde la fiecare tur 20". De acest lucru și-a dat seama și bătrînul Walter Hangsen. Pilotînd un Ford prototip MK-2 de 7 litri, el a încercat să depășească acest handicap, să intre și să iasă din viraje fără a ridica piciorul de pe accelerator.

Într-un urlet infernal, bolidul angaja curbele cu o furie ucigașă. Cauciucurile nu mai aveau timpul nici să patineze. Apa de pe pistă era pur și simplu pulverizată. În cabină, Hangsen simțea că a ajuns la limita puterilor sale de percepție și reacție.

Trebuia însă să forțeze, să sară chiar peste aceste limite. A urmat curba Dunlop, una din cele mai dificile ale parcursului. Înghițind distanțele, bolidul s-a aruncat în curbă cu 320 km/oră. În loc să reducă gazul, Hangsen a apăsât și mai mult pe accelerator. Herghelia celor 500 de CP a cilindrilor, cabrată pentru moment, a țîșnit, prin roțile automobilului, înainte. Mașina a părăsit șoseaua, zburînd prin aer și s-a lovit de un zid protector.

...Au fost necesare peste 20 de minute pentru a scoate din cabina turtită corpul zdrobit al pilotului. Hangsen condusese pentru ultima oară în viață.

Moartea lui Hangsen a trecut, însă, aproape neobservată căci, după cum subliniază revista franceză «Le Nouvel Observateur», «un pilot mort la cursa celor 24 de ore este un fapt obișnuit al terribilelor curse automobilistice». Ceea ce remarcău agențiile de presă și presa a fost lipsa de la startul competiției a mașinilor Ferrari, cei mai reductabili coloși ai acestei competiții, care sfîrșiseră prin a simboliza însăși

cursa de la Le Mans.

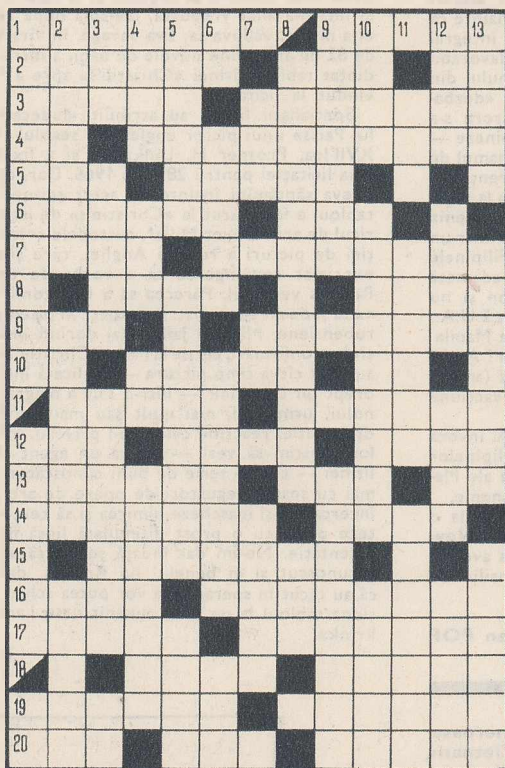
O scurtă telegramă anunțase în ajunul cursei că Ferrari nu va alina nici o mașină în startul competiției, lăsînd, în felul acesta, cale liberă puternicului său șalanger american — Ford. «Bătrînul leu se teme. El nu a fost pregătit», afirmău cele mai multe ziare. Unii observatori au considerat însă că această lipsă nu a fost decît un bluf, un șantaj al lui Ferrari, pentru a obține din partea guvernului italian noi subvenții necesare în lupta de concurență tot mai acerbă pe care a angajat-o cu puternicul său adversar de peste ocean, ale cărui resurse financiare par a fi inepuizabile.

Cu toate acestea, la Le Mans mecanicii și piloții lui Ford, obișnuși să tremure numai la sunetul unui motor de 12 cilindri în V (Ferrari), priveau mereu cu teamă înapoi pentru a vedea dacă reductabilii lor adversari nu-i urmăresc totuși! Un fapt minor ce demonstrează în suficientă măsură goana nebună a celor două firme după succese răsunătoare care să constituie o bună reclamă necesară sporirii vânzărilor auto-

mobilelor produse de ele. De altfel, în vederea cursei de la Le Mans, Ford a construit 10 prototipuri MK-2 de 7 litri, adevărați giganți ai vitezei, avînd o putere de 500 CP fiecare! Dolari, cai putere, dolari și din nou cai putere. Din calcule a fost exclus însă omul. Sacrificarea vieții piloților nu contează. Este o problemă minoră care nu trebuie să preocupe pe nimeni. Este semnificativ, în acest sens faptul că imediat după accidentul lui Hangsen, un simplu telefon dat la uzina din Los Angeles a firmei Ford a făcut ca alți 5 bolizi să fie dați în construcție în vederea participării la viitoarele curse ale anului, mai ales că Ferrari a anunțat construirea a două noi prototipuri — 330 P-3 și Dino 206-S — care ar putea periclita faima în creștere a marelui Ford. «Bătrînul leu» nu a abandonat lupta! Dar aceasta înseamnă că în urletele infernale ale giganților, cursele morții vor continua pentru a asigura profituri record marilor firme constructoare.

I. SOCACIU

cuvinte încrucișate

naturale ce-i poartă numele — Aripate. 20) Pește de apă dulce — Cureauă — Putere.

VERTICAL: 1) Pasăre mică cu coada lungă în permanență mișcare — Pasăre migratoare de baltă cu spatule acoperite cu pene — Aluminiu. 2) Peștișor de mare, folosit ca nadă — Vultur mic — Arbust fructifer de pădure mult căuțat de verifere și unele păsări. 3) Locuitor din Ardeal de origine germană — Motănel — Celebru — Ten! 4) Anin — Arbust cu fructe negre, tentație pentru urși — Barbu Damian — Rasă de oi cu lina lungă (masc. pl.). 5) Pasăre de baltă, foarte apreciată de vînători — Familie de pește fără solzi — Animale cornute. 6) Mioare — Pești răpitori de apă dulce (pl.) — Strigăte animale (reg.) — Jăratice. 7) Glas de păsărele — Simbolul fierului — Traista vînătorului. 8) Pasăre mică de culoare cenușie — Riu în R.P. Polonă. 9) Buruienii — Unit. 10) Din vechea Ilirie — Crocodili din America de Sud — La domiciliu. 11) Nutreț pentru vite — Sfredel — Pasăre mică care se hrănește cu semințe de cinapă. 12) Pește răpitor de apă dulce — Rasă de cîini cu părul pufos — Pasăre de curte — Animal cornut (pl.). 13) De ce nu poate scăpa lupul? — La fel — Rasă de oi cu lina fină.

H. ALBERT

Cuvinte mai puțin cunoscute: BIM, TATU, EIL, ORAN, NAJA, CAPUA, NER.

dezlegarea jocului «PLOUĂ», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) BACOVIA — POTOP. 2) UMEDA — FLUVIAL. 3) RAFALA — UDA — RO. 4) INN — TUNET — LP — I. 5) I — MARIT — PION. 6) TAU — INARI — DOP. 7) APIS — ALICE — RR. 8) RATA — APARATIE. 9) D — TRUC — ATOM — C. 10) UI — ERIS — USERI. 11) STAS — NOUR — ROP. 12) IBIS — AMARITI. 13) ANTERE — SCIT. 14) CETI — LERA — ATA. 15) OMU — TZ — IND — AT. 16) PITARAS — TEP — I. 17) EREDE — ABATUTI. 18) RI — UMBRELUTA. 19) I — INUTIL — NISA. 20) SUPARAT — CANAT.

elementul de legătură cu românii de peste munți. Marcor al celor mai importante evenimente din istoria Țării Românești și Moldovei, de multe ori le-a influențat cursul, iar ele la rîndul lor au influențat istoria Brașovului.

În secolul al XVIII-lea și în prima jumătate a secolului al XIX-lea, cînd relațiile feudale au fost treptat înlocuite cu cele capitaliste, în Brașov au luat ființă numeroase manufacturi și fabrici, prima bancă din țara noastră, case comerciale, toate acestea în timp ce legăturile cu Țările Române se intensificau, îmbrăcînd forme noi. O măturie o constituie și activitatea ziarului «Gazeta de Transilvania» care apărea la Brașov ca foaie a Ardealului, dar în care scriau și munteni, și moldoveni, și care se răspîndea peste tot pămîntul românesc, debătînd toate problemele principale ale românilor de la 1848, 1859, 1877. Nici unul din aceste evenimente n-a trecut fără urme la Brașov și fără ca Brașovul să-și spună cuvîntul.

Spre deosebire de orașul vechi, ascuns între văile muntoase, orașul nou s-a răsfrîcat pe cîmpie, cuprînzînd fabrici și uzine; dezvoltarea acestora a crescut vertiginos în anii puterii populare, făcînd din Brașov o citadelă a industriei constructoare de mașini. Zonele industriale se prezintă ca un uriaș semicerc sprijinit cu aripa sa estică pe Dealul Melcilor și Piatra Mare, iar cu cea vestică pe Măgura Codlei și Piatra Craiului și cuprînzînd la mijloc uzinele «Steagul roșu», uzinele «Electroprecizie», Uzina 2, uzina «Tractorul», uzina «Rulmentul», uzina «6 Martie», Fabrica de celuloză Zărnești etc. În jurul lor, cartiere noi, cu blocuri semeșe, parcuri și grădini minunate. Acesta-i Brașovul socialist, rezultat al muncii entuziaste a poporului nostru și totodată cheazășie a unui viitor luminos.

I. NICOARĂ
profesor la liceul «Unirea»
Brașov

*) Istoricul orașului Brașov ne-a fost cerut de cititorul Vasile Popescu din Moldova Nouă și Aurel Gavrilă din Brașov.

zoologie

ORIZONTAL: 1) Uriaș al oceanelor, înrudit cu balena — Pește răpitor de apă dulce cu carnea albă și gustoasă. 2) Animale carnivore din Oceanul Pacific, înrudite cu foca — Animal domestic folosit la tracțiune — Auxiliat al viitorului. 3) Pădure tinărară — Pasăre acvatică înrudită cu rața. 4) Ore! — Pește ce trăiește în apele de munte. 5) Onomatopee — Animal mamifer din zona tropicală cu nasul în formă de trompă. 6) Despre el este vorba — Diminutiv feminin. 7) Animal edentat cu trupul acoperit de plăci solzoase și cornoase, care trăiește în America de Sud — Mamifer rumegător foarte sprinten, trăiește prin țările calde. 8) Cel

mai mare mamifer carnivor din țara noastră (pl.) — Pasăre asemănătoare cu barza, care trăiește în țările calde. 9) Crustaceu — Păsări cu aripile foarte mari, care trăiesc în regiunea mărilor tropicale. 10) Bold — Tesătură de mătase naturală — Adrian Dima. 11) Trăiește pe malul apelor și se hrănește cu pește — Vase de lemn în care se pune untul. 12) Oraș în Somalia — Nume rusesc — Oraș în vestul Algeriei. 13) Animal carnivor cu blana prețioasă, trăiește dincolo de cercul polar nordic — Metal prețios — Teit 14) Ecou — Diminutivul lui Ion. 15) Numele mai multor specii de amfibii asemănătoare cu molocii de broască. 16) Adăpost provizoriu pentru bovine și ovine — Pahidermi care trăiesc în Africa și Asia. 17) Cocă — Cuștas. 18) Sarpe foarte veninos, originar din India — Cartier în vechea Romă. 19) Biolog român, creator al muzeului de științe

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE!

Încercați să răspundeți la întrebările din istoria universală pe care vi le punem mai jos. Comparați apoi răspunsurile date cu cele exacte de la sfîrșitul chestionarului.

- 1) Ludovic al XIV-lea, al XV-lea și al XVI-lea au avut soții care au purtat același nume: Maria. Care era numele lor complet și care era țara lor de origine?
- 2) Unde a fost sculptată Statuia Libertății și cum a ajuns în Statele Unite?
- 3) Cărui fapt se datorește că Napoleon I, corsican, se născă cetățean francez?
- 4) Care conducător militar din antichitate a devenit celebru folosind elefanții în război?
- 5) Care pianist de o mare virtuozitate a fost președinte de republică și unde?
- 6) Care general englez a fost supranumit «ducele de fier»?
- 7) În timpul cărui domnitor a fost atacată pentru prima oară Moldova de către turci, care au fost respinși?

RĂSPUNSURI

- 1) Maria Tereza (spaniolă), Maria Leszinska (poloneză) și Maria Antoineta (austriacă).
- 2) În Franța care a donat-o Statelor Unite ale Americii.
- 3) În 1768 Ludovic al XVI-lea cumpărase insula Corsica de la genezezi; de atunci Corsica face parte din teritoriul Franței.
- 4) Hanibal (247 î.e.n.), om politic și conducător militar cartaginez.
- 5) Ignatiu Paderewski, pianist polonez, a fost președintele Republicii Polone din ianuarie pînă în decembrie 1919.
- 6) Wellington (1769-1852).
- 7) În timpul lui Alexandru cel Bun (1400-1432) la 1420.

Perpetuînd o tradiție a revistei noastre vă invităm să contribuiți la desemnarea CELOR MAI BUNI SPORTIVI AI ANULUI 1966

În răspunsurile dv., care pot fi trimise pînă la data de 1 decembrie 1966, cu mențiunea «Pentru ancheta Flacăra», vă rugăm să indicați pe baza performanțelor obținute în cursul acestuia an:

- 1) Cel mai bun sportiv român
 - 2) Cel mai bun sportiv de peste hotare.
- Pe baza răspunsurilor dv. revista «Flacăra» va întocmi clasamentele finale. Rezultatele anchetei vor fi publicate în numărul de Anul nou.

cadran
interna
tional

de ce la manila?

«Casa Albă anunță — relatea **France Presse** la 27 septembrie — că președintele Johnson a acceptat invitația lui Ferdinand Marcos de a asista (subl. ns.) la o conferință la nivel înalt a șefilor de state și guvernelor asiatice care participă la efortul de război în Vietnam».

Rar un comunicat în care totul să fie acit de vizibil cusut cu ață albă. Este evident pentru observatorii politici că inițiativa unei reuniuni a virfurilor politice din țările asiatice și din zona Pacificului care participă direct la agresiunea nord-americană în Vietnam (Filipinele, Thailanda, Coreea de sud, Australia, Noua Zeelandă) nu aparține acestora, ci Washingtonului, iar Statele Unite sînt nu invitate, ci organizatoare ale Conferinței. De altfel, încercarea de a se nega că Statele Unite sînt inițiatoarele conferinței vine în contradicție chiar cu unele declarații ale purtătorului de cuvînt al Casei Albe, Bill Moyers, care «a relevat că ideea convocării acestei conferințe era în studiu de mai multe luni, problema fiind examinată în detaliu de către Rusk și ministrul afacerilor externe al Thailandei, la ședința Consiliului S.E.A.T.O. din ianuarie» (**France Presse**).

Conferința de la Manila, care va avea loc la sfîrșitul lunii octombrie, reprezintă o tentativă a politicii americane de a se afișa cu aliați asiatici în războiul din Vietnam.

De loc întîmplător, pregătirile pentru conferința de la Manila au început într-un moment cînd, la O.N.U., majoritatea covîrșitoare a delegațiilor au condamnat agresiunea împotriva poporului vietnamez, cînd politica Statelor Unite în sud-estul asiatic suscită numeroase critici și la Washington.

Prin alegerea Manilei ca oraș gazdă al conferinței, politica oficială americană a vrut să acrediteze ideea că în Asia acțiunile ei militare sînt sprijinite nu numai pe Thailanda și Coreea de sud — țări guvernate de regimuri dictatoriale aproape fațăș diri-

jate de Washington — ci și de Filipine, prezentate ca «o democrație asiatică independentă». Ceea ce, în realitate, nu este. Dependența economică și politico-militară a Filipinelor de Statele Unite este reală, neputînd fi camuflată de jocul politic prin care guvernarea de la Manila caută s-o nege. În campania pentru alegerile prezidențiale din Filipine (noiembrie 1965) Ferdinand Marcos a tunat și a fulgerat împotriva fostului președinte Macapagal, calificînd ca atitudine «criminală», intenția lui de a trimite trupe în Vietnamul de sud, alături de cele ale S.U.A. Dar chiar mai înainte ca rezultatul scrutinului să fi fost integral cunoscut, Marcos declara că este favorabil unui ajutor militar acordat guvernului din Vietnamul de sud. Au urmat apoi «dezbaterile» parlamentare în urma cărora s-a hotărît trimiterea de trupe filipineze — chipurile necombatante — în Vietnamul de sud. Prin coordonarea regiei aparențelor, aceste trupe ar fi trimise «exclusiv» la cerea guvernului sud-vietnamez. Dar «nimeni» nu se îndoieste — scrie Jean Wetz într-un articol din **Le Monde**, intitulat «Filipinele la școala americană» — că cererea adresată filipinezilor vine de la Washington și nu de la Saigon. Și oare vicepreședintele S.U.A., Humphrey, n-a venit el personal la Manila pentru a grăbi hotărîrea Filipinelor? Astfel că este dificil pentru administrație (americană — n.a.) să vorbească despre o «acțiune liberă și autonomă».

La care am putea adăuga că S.U.A. invocă «democrația» și «independența» Filipinelor tocmai pentru că acțiunile politice ale Manilei nu sînt nici libere, nici autonome.

Și tocmai de aceea va găzdui Manila o conferință care — așa cum scrie **New York Times** — «în ochii lumii va avea în mod inevitabil aspectul unui consiliu de război».

Eugen POP

La Haga, Amsterdam, Leyda, Rotterdam au avut loc în ultima vreme numeroase demonstrații de protest împotriva acțiunilor agresive ale S.U.A. în Vietnam, precum și a instalării în Olanda a Cartierului general al forțelor NAJ.O. din zona Europei centrale. În fotografie: un grup de demonstrații care protestează împotriva trimerii în Vietnam a olandezilor emigrați în Australia.

aventura unui rubens

Cunoscuta firmă londoneză pentru comerțul cu opere de artă «Christie's» a primit recent o telegramă laconică de la un milionar din Texas al cărui nume n-a fost dezvăluit: «Cumpăr Rubensul. Banii nu contează».

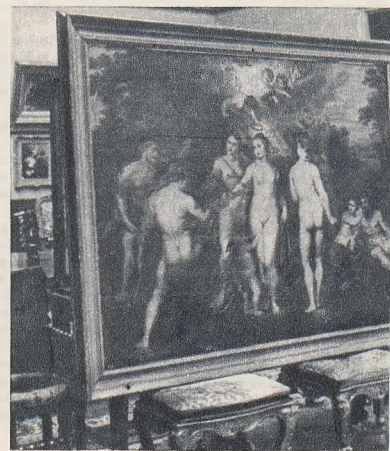
Telegrama a fost trimisă în perspectiva licitației ce va avea loc la 25 noiembrie și cînd va fi pus în vânzare un tablou de Rubens a cărui recentă descoperire a făcut mare vîlvă în lumea artelor.

Tabloul, o capodoperă a marelui pictor flamand, cu dimensiunile de 133 pe 175 cm, înfățișează o scenă mitologică: Judecata lui Paris. Pe la începutul secolului al XVII-lea pinza a fost achiziționată de Curtea britanică; apoi i s-a pierdut urma. Prin cîte și ce mîini a trecut timp de două secole nu s-a aflat încă. Nu s-a putut reconstitui decît ultima etapă a aventurosului său drum încheiat — deocamdată — în depozitul special al firmei «Christie's» din Londra.

Împrejurările în care a ajuns aici sînt destul de banale: în iulie 1933 tîmplarul londonez Robert Savage, care se îndeletnicea cu confecționarea și recondiționarea ramelor de tablouri, a cumpărat de la negustorul de vechituri John Calter din York (Anglia centrală) mai multe rame vechi și ponosite. Într-una din rame se afla și o pictură reprezentînd un grup de nuduri și un bărbat care întinde un măr unei femei neobișnuit de frumoase. Meșterul Savage a plătit numai rama; pictura a primit-o pe gratis...

Plăcîndu-i pictura a păstrat-o în modesta-i locuință fără să bănuiască măcar că e posesorul unei comori, la propriu și la figurat. Și nici n-a aflat vreodată. De-abia după ce el a murit, văduva sa, Eva Savage, în vîrstă de 82 de ani, avînd nevoie de bani, a încredințat tabloul firmei «Christie's» spre a fi vîndut la licitație.

Specialiștii firmei au atribuit «Judecata lui Paris» unui pictor englez din secolul al XVII-lea, Prosper H. Lankrink, și a fixat ziua licitației pentru 28 iulie 1966. Dar, cu cîteva săptămîni înainte de acest termen, tabloul a fost văzut la «Christie's» de istoricul de artă Oliver Millar, custodele colecției de picturi a reginei Angliei, care și-a exprimat convingerea că e vorba de un Rubens veritabil. Păreră sa a fost confirmată și de alt specialist, un expert în picturi rubensiene, Michael Jaffé. Mai dorind însă și alte confirmări, cei de la firma «Christie's» au lăsat cîtva timp pictura — calificată încă drept un Lankrink — într-o sală a magazinului, urmărind, mai mult sau mai puțin diplomatic, reacțiile celor ce-l priveau. «A fost nostim să vezi — releta un agent al firmei — cum o serie de buni cunoscători, mai cu seamă negustori de opere de artă, încercau să-și mascheze uimirea și să cerceze pinza cu o prost disimulată lipsă de ostentație. Ne-am dat îndată seama că au recunoscut și ei penelul lui Rubens, dar că au tăcut în speranța că vor putea achiziționa tabloul la un preț «venit unui Lankrink».

La numai cinci săptămîni după ce tabloul prezentat la «Christie's» s-a dovedit a fi o pictură de Rubens — «Judecata lui Paris» (fotografia de sus) — aceeași agenție a descoperit o altă capodoperă rubensiană «Samson și Dalila» (fotografia de jos), care de asemenea va fi scoasă la licitație.

Speranțe deșarte: «Judecata lui Paris» n-a apărut la licitația din 28 iulie. În schimb va fi oferită spre vânzare la 25 noiembrie. Prețul de primă strigare: 100 000 de lire sterline!

Aflînd cît valorează comoara ei neștiută străbunica Savage a rămas uimită. Apoi i declarat cu toată seninătatea: «Știți, și răposatul meu soț, Robert, considera că tabloul e foarte dragu»...

A. TOMESCU

criza din san marino

Cea mai mică republică din lume este pradă unei violente crize de guvern. 17 000 de oameni, viețuind pe un teritoriu de 61 km pătrați, au de făcut față, teoretic cel puțin, aceleiași probleme care se află și în fața cîine știe căreia mari puteri apusene cînd nu are guvern timp de peste două luni. Furtuna politică din minuscula țărișoară situată pe teritoriul Italiei s-a declanșat întrucît sanmarinezii doresc să-și aleagă singuri guvernul. Dorință legitimă, de bună seamă. Pînă de curînd, la consultările electorale, în urne se depuneau nu numai voturile celor care trăiesc pe aceste pămînturi, ci și ale... emigraților din Statele Unite. Nu există date prea precise în legătură cu procentul celor care, de la cîteva mii de kilometri, știa mai bine decît cei de acasă cine trebuie să conducă treburile patriei lor. Fapt este însă că, din clipa în care s-a hotărît acest sistem de vot, în

balanța electorală talerul a început să încline spre formațiunile politice de dreapta. Și astfel, începînd din 1957, în San Marino există un guvern format din democrați creștini și social-democrați, deși majoritatea celor din țară votează pentru partidele de stînga.

Ani de zile, partidele de opoziție au ceru desființarea votului prin corespondență. Nu se putea face însă nimic atîta timp cît social-democrații, aflați în guvern, se împotriveau. La un moment dat, social-democrații au constatat o diminuare a clientelei lor electorale, ca urmare a colaborării cu democrat-creștinii. În acel moment, partidul a renunțat la atitudinea anterioară menționînd că «aplicarea în practică a acestor legi a creat multe inconveniente și amalia». S-a ajuns deci la abolirea votului prin corespondență. Criza de guvern fusese declanșată. Nici un partid nedispunînd d

majoritatea voturilor în Consiliul republicii, a devenit imposibilă formarea unui guvern. Diversele întruniri care au avut loc între reprezentanții partidelor democrat-creștin și social-democrat nu au dus la nici un rezultat, din cauza imposibilității alcătuirii unui program de guvernământ acceptabil pentru amândouă formațiunile politice. Socialiștii, spre deosebire de situația existentă în Italia, nu au consimțit să participe la un guvern în care programul să fie alcătuit, în primul rând, pe baza intereselor democrat-creștine și nu au vrut să renunțe la colaborarea cu comuniștii. Apoi, chiar în rîndurile cercurilor conducătoare democrat-creștine se manifestă o serie de contradicții. Tinerii conducători ai acestui partid nu sînt de acord cu politica dusă de «vechea gardă».

Noii căpitani-regenți aleși la 17 septembrie, pe o perioadă de șase luni, au început consultările pentru rezolvarea crizei. Ace-

ste se desfășoară cu greutate, întrucît partidele socialist și comunist, împreună cu o parte a partidului democrat-creștin, se pronunță pentru chemarea anticipată a corpului electoral în fața urnelor (normal, alegerile ar fi trebuit să aibă loc în septembrie 1969).

Deocamdată e dificil de spus cum se va rezolva criza. E vorba de criza reală, de cea criză care decurge din neconcordanța existentă între părerea corpului electoral și actuala configurație a parlamentului republicii. Un nou element va interveni în momentul cînd, în Italia, se va efectua unificarea partidelor socialist și social-democrat, la sfîrșitul lunii octombrie. Atunci va trebui să se vadă dacă aceasta va avea sau nu repercusiuni asupra alegerilor sanmarineze.

Eugen PHOEBUS

dedesubturile unui proces

Un proces care a avut loc la sfîrșitul lunii trecute la Geneva a avut darul să ridice un pic colțul cortinei care acoperă unele laturi mai puțin cunoscute din lumea «tenebroasă» — cum o denumește ziarul **La Tribune de Geneve** — a concurenței industriale din țările capitaliste. E vorba de un proces de spionaj industrial care a reunit firele unei activități depuse în Statele Unite, Elveția, Franța și Italia și legate de laboratoarele de cercetări din industria chimică, de altminteri bine păzite...

Pe banca acuzaților s-a aflat — la figurat vorbind, întrucît a refuzat să se prezinte la proces, în prima instanță — docentul chimist Robert Aries. Acuzațiilor — juristi laboratoarelor americane de cercetări Merck, printre angajații cărora s-a numărat mai mulți ani și Robert Aries. Pe masa prozelor — un obiect compromițător pentru docent: un flacon cu «amprolium», un nou medicament foarte eficace împotriva coccidiozei, o boală care face ravagii în rîndul ouilor de găină.

Amproliumul a fost realizat în laboratoarele Merck în urmă cu cîteva ani, după cercetări intense care au necesitat mari cheltuieli. După ce a părăsit firma Merck, Aries a menținut legăturile cu unul din unșionarii laboratoarelor, Sydney Feldmann, care a consimțit, în schimbul a 5 000 dolari, să-i pună la dispoziție, pentru o copie, formulele medicamentului. După ce a pus mîna pe ele, savantul-spion industrial s-a prezentat în postura de inventator la firma franco-elvețiană «Hoffmann-La Roche», careia i-a oferit spre vînzare rețeta unui «nou» medicament de combatere a coccidiozei. S-a ajuns la o înțelegere pe baza ariei Robert Aries a primit 220 000 franci

elvetieni din partea firmei La Roche.

Spre ghinionul lui Robert Aries, complicele său, Sydney Feldmann, prin nu se știe ce împrejurări, a ajuns să-și mărturisească «trădarea» conducerii laboratoarelor. Pe baza mărturiilor lui Sydney, a fost dat în judecată și Aries. În cursul cercetărilor oficiale, reprezentanții lui Merck au venit cu o mică «bombă»: ei au dovedit că în raportul tehnic de prezentare a amproliumului, pe care Aries l-a înaintat firmei elvețiene, se găsește aceeași eroare pe care o conținea și documentul cu formule primit de docent de la Feldmann!

Totodată, laboratorul de poliție științifică din Geneva, cu sprijinul unor experți criminologi din Italia, a reușit să producă dovada furtului demonstrînd antedatarea unor documente prin care Robert Aries încercase să pretindă că descoperise medicamentul în același timp cu firma Merck: o fotocopy a actelor datate de docent 1957-1958 fusese executată cu filme care fuseseră puse în comerț abia în anii 1960-1961!

Robert Aries a fost condamnat de tribunalul din Geneva la doi ani și jumătate închisoare. Dar în timp ce se judeca procesul său, o altă firmă americană a înaintat o plîngere arătînd că docentul i-a furat brevetul unui nou tip de condensator electrostatic. Primul avocat al părții civile americane, De Coulon, a declarat că nu este vorba numai de judecarea lui Aries; acesta nu ar fi decît unul din conducătorii unei veritabile rețele de spionaj industrial care aduce prejudicii laboratoarelor de cercetări din Statele Unite...

Florin UDREA

instrumente muzicale tradiționale coreene

Muzica coreeană are o tradiție veche. Există nenumărate varietăți de instrumente muzicale coreene tradiționale, folosite pînă în zilele noastre.

«Fluierul de os», dezgropat dintr-un vestigiu datînd din epoca de bronz în raionul Oungki din provincia Hamhînul de nord, este un instrument de suflat, confecționat din oase de animal în formă de tub, prevăzut cu 11 găuri. Aceasta înseamnă că încă din acea epocă coreenii utilizau instrumente concepute pe baza teoriei gamelor.

Aproximativ din secolul al III-lea î.e.n., adică înainte de formarea statelor feudale în Coreea, instrumentele cu coarde și instrumentele cu coarde multiple care se cîupeau cu degetele erau folosite pe scară largă. Instrumentul konghou (asemănător harpei) este considerat cel mai vechi instrument de acest fel din Asia de sud-est.

În cele trei state feudale care s-au format pe actualul teritoriu al Coreei între secolul I î.e.n. și secolul VII, instrumentele coreene au cunoscut o dezvoltare fără precedent. Existau 44 feluri de instrumente muzicale, iar muzica coreeană exercita o influență considerabilă asupra dezvoltării artei muzi-

cale din țările vecine, inclusiv Japonia. Instrumentele cu coarde, flautele și fluierle de diferite tipuri, precum și alte instrumente tradiționale, printre care jangko-ul (un fel de tobă) s-au perfecționat în cel mai înalt grad în această epocă.

În secolul al XIII-lea au apărut diferite instrumente de percuzie, ca pjeunjong-ul (un fel de tobă) și pjeunkyeung-ul (asemănător unui triunghi), varietatea instrumentelor muzicale naționale crescînd la peste 70 de tipuri.

Secolul al XV-lea a marcat încheierea standardizării și îmbunătățirea bazată pe teoria muzicală a instrumentelor muzicale coreene, aceasta datorită eforturilor neobosite ale talentatului instrumentist Bak Yeun.

«Muzica țărănească» tradițională, care dovedește înaltul nivel de dezvoltare a arte interpretative a instrumentelor metalice de percuzie, datează din secolul X î.e.n. și concertul instrumentelor de suflat — din secolele I-III î.e.n. Picturile murale găsite în mormintele din epoca kokoryeu și numărul bucișilor de muzica instrumentală, menționate în documentele celor trei state,

care trece cu mult de 1000, dovedesc că în secolul IV concertul instrumental era în vogă în aceste state feudale.

Formarea orchestrei tradiționale datează din secolul al XII-lea. În această perioadă, orchestra se compunea din peste 70 de feluri de instrumente și din peste 200 de instrumentiști.

Milenii de-a rîndul, muzica instrumentală, ca și alte forme de artă națională coreeană nu s-au putut dezvolta în rîndul maselor

populare. În special sub ocupația japoneză, progresul muzicii naționale a fost serios frînat. Abia după eliberare, muzica națională coreeană s-a dezvoltat rapid. Instrumentele muzicale naționale continuă să se îmbunătățească și să se perfecționeze, pentru a se adapta vieții contemporane. Ele sînt popularizate pe scară largă în rîndul maselor muncitoare, kayakeum-ul fiind unul dintre cele mai populare.

AI. POMPILIU

de vorbă cu comandorul Cousteau

Pe comandorul Jacques Yves Cousteau l-am întîlnit zilele acestea la București, venit cu ocazia celui de-al XX-lea Congres-Adunare Plenară a Comisiei internaționale pentru explorarea științifică a Mării Mediterane.

Cu toate că era foarte ocupat, domnia-sa a avut amabilitatea de a ne răspunde la cîteva întrebări.

din lume adunate

După cum relatează unele ziare australiene, în cercurile diplomatice britanice din această țară a Commonwealth-ului s-a observat cu stupeoare, dacă nu și cu iritare, că pregătirile ce s-au făcut în capitala australiană pentru primirea președintelui Johnson, au întrecut cu mult pe cele făcute cu prilejul unor vizite anterioare ale monarhilor britanici. Un ziarist nu s-a sfîșit chiar să pună următoarea întrebare unei oficialități guvernamentale:

— Cum se explică faptul că îi acordați lui Lyndon Johnson un tratament mult superior celui acordat exponentului Casei Regale britanice?

Reprezentantul guvernului de la Canberra a răspuns imperturbabil:

— În definitiv regina nu poate apăsa pe un bucon care să declanșeze cataclismul nuclear, așa cum poate face președintele Statelor Unite.

Așadar, s-ar părea că diferența de tratament se explică prin respectul față de forța militară mai mare a Statelor Unite; un fel de respect acordat de fapt capacității de distrugere. În realitate lucrurile stau puțin altfel. În Australia, în ultima vreme, s-au manifestat vii nemulțumiri față de trimiterea de trupe australiene în Vietnam, în schimbul ajutorului financiar acordat de Statele Unite. Autoritățile s-au temut ca nu cumva vizita oaspetelui de la Washington să ofere prilejul unor manifestații de acest gen. De aceea s-a urmărit ca prin gălăgia unei primiri excesive să se acopere viciul protestului popular care ar putea impresiona neplăcut pe creditorii din S.U.A. Este deci în esență un tribut

— Cum apreciați dv. organizarea acestui congres?

— Congresul este foarte bine organizat și la un înalt nivel științific. Mă bucură atenția pe care țara dumneavoastră o acordă acestei științe care este în plină dezvoltare.

— Ne puteți spune cîteva cuvinte despre importanța oceanografiei?

— Oceanografia ne dă posibilitatea de a cunoaște lumea mărilor și a oceanelor, cu fauna și flora ei. Marea reprezintă o uriașă importanță pentru toate țările, chiar și pentru cele ce nu au ieșire la mare.

— De cînd vă preocupă oceanografia?

— De peste 30 de ani mă ocup de aceste probleme.

— După experiențele cu «Precontinent-III» vor urma și alte experiențe de acest gen?

— Da. În 1968 voi lansa experiența «Precontinent-IV», iar în anul 1970 va urma «Precontinent-V».

— Dumneavoastră veți participa direct la aceste experiențe?

— Nu. Am o echipă de tineri oceanografi care au o vîrstă medie de 25 de ani.

— Ce importanță prezintă experiențele «Precontinent» pentru studiul oceanografiei?

— Duc la o cunoaștere materială tot mai cuprinzătoare a tainelor ce le închid mările și oceanele. Eu consider oceanele și mările ca un teren comun de lucru pentru toate popoarele, slujind la înțelegerea, cunoașterea și colaborarea între țări.

Interviu realizat de Victor BÎRCĂ

plătit slăbiciunii politicii americane și evident și un omagiu adus concomitent dolarului.

Nu mai că dolarul se dovedește în aceste zile a nu mai fi ceea ce a fost pe vremuri. Nu este vorba doar de raportul său față de aur, adică de faptul că acum la sfîrșitul real este necesară o mai mare cantitate de dolari pentru a cumpăra aceeași cantitate de aur. Alte aspecte vin să întărească concluzia. Cifrele publicate în urmă cu cîteva zile arată că în al doilea trimestru al acestui an cererea administrației adresată marilor firme de a reduce «voluntar» scurgerea dolarilor prin restringerea investițiilor în străinătate nu a fost ascultată. Aceste investiții împreună cu cheltuielile militare ale administrației «au creat condiții unei creșteri severe a deficitului balanței de plăți». (New York Times) Deci ale unei noi slăbiri a puterii dolarului. Dar cifrele totale arată că aceste condiții nu s-au materializat totuși. Prin ce minune? Simplu. Ca urmare a investițiilor de capital străin în interiorul Statelor Unite. Astfel pierderile au putut fi mai mult decît compensate de către cele 2 miliarde 500 milioane dolari intrate într-un singur trimestru. Ne gîndim cum va arăta dolarul în ziua cînd, într-o proporție și mai mare, poziția sa va depinde de oxigenul din afară. S-ar putea ca protocolul primiriilor la Washington să fie modificat după experiența australiană pentru a se acorda Cezarului ce este al Cezarului.

Nicolae URECHE

CONSUMAȚI

DULCETURI și GEMURI DE FRUCTE

**HRĂNITOARE,
BOGATE ÎN VITAMINE,
asigură organismului
energia necesară**